

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Introducere

Prezentul document constituie strategia de dezvoltare a comunei Merești pentru perioada 2021-2027, stabilind obiectivele și direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale comunei.

Importanța planificării dezvoltării localității se regăsește în definirea pe baza analizei multicriteriale a situației unei regiuni, a punctelor forte și slabe, a oportunităților și amenințărilor, în structurarea problemelor în funcție de raportul cauză-efect, apoi în transpunerea lor în obiective generale și specifice, iar pe baza analizei acestora stabilirea domeniilor de intervenție.

ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE

Planurile strategice de dezvoltare teritorială reglementează planificarea strategică a localităților și a unităților teritoriale mai mari (microregiune, județ, regiune, țară, Uniunea Europeană), stabilesc obiectivele globale și specifice pe termen lung ale regiunii, principiile și directivele necesare elaborării programelor de dezvoltare, respectiv asigură informațiile necesare pentru actorii dezvoltării sectoriale și regionale.

Astfel se pot distinge planuri și programe strategice pe mai multe nivele teritoriale: comunitare, naționale, regionale, județene, microregionale, și chiar din diferite sectoare. Aceste nivele trebuie să fie realizate în concordanță, nivelele inferioare trebuie să se sprijine pe cele superioare și invers: nivelele superioare trebuie construite luând în considerare strategiile relevante la nivele mai scăzute.

România, prin aderarea la Uniunea Europeană, se identifică cu obiectivele comunitare și, în consecință, este necesar ca localitățile din România să urmeze strategiile planificate pe nivelele mai superioare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Unul dintre obiectivele de bază ale Uniunii este reducerea disparităților dintre regiuni prin consolidarea coeziunii economice, sociale și regionale prin **politica de coeziune**.

Politica regională europeană, instrumentele și programele ei sunt administrate într-o manieră descentralizată de către guvernele naționale și regionale implicate. Într-un cadru comun instituit de Uniunea Europeană, statele membre și regiunile își stabilesc obiectivele prioritare specifice fiecăreia, care vor beneficia de fonduri comunitare.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Cinci priorități investiționale:

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

1. O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale
4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Evoluția bugetară a celor mai importante direcții de politică a UE:

1. Simplificare: reguli mai scurte, mai puține și mai clare

Conform Comisiei Europene, pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

2. Un cadru mai flexibil

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

3. O legătură mai strânsă cu Semestrul European și cu guvernanta economică a Uniunii

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu Programul de sprijin al reformei, în forma sa nouă și consolidată.

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

4. Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus+.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

5. Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

6. Norme consolidate pentru investițiile UE cele mai performante

Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un bilanț anual al performanței, sub forma unui dialog politic între autoritățile programului și Comisie. Performanța programelor va fi evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

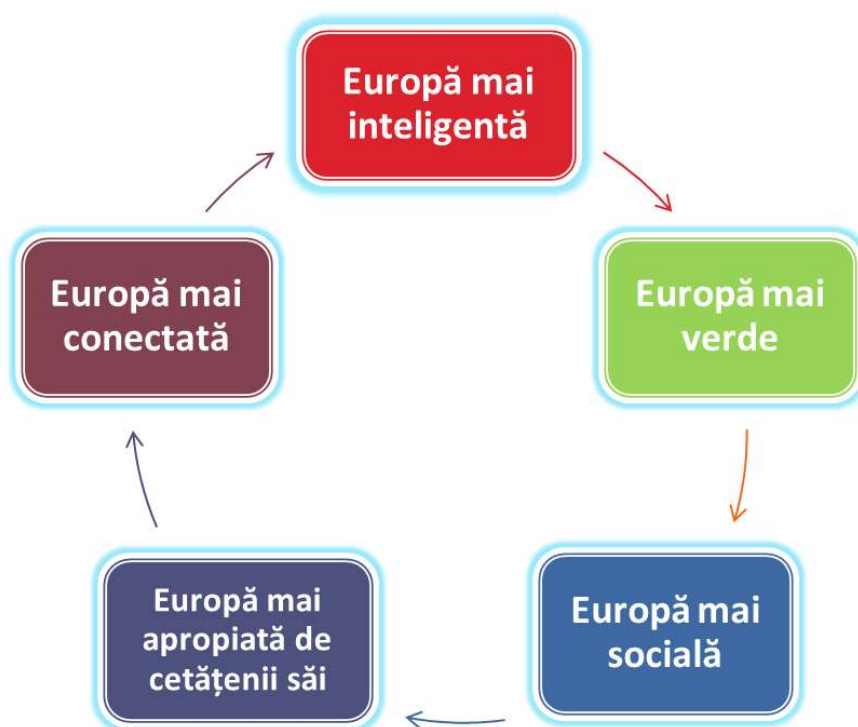
7. Utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Conform Comisiei Europene, granturile pot fi eficient completate de instrumentele financiare, care au efect potențator și sunt mai apropiate de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea să transfere o parte din resursele politicii lor de coeziune către noul fond InvestEU gestionat la nivel central, ca să acceseze garanția furnizată de bugetul UE. Va fi mai ușor să se combine granturile și instrumentele financiare. Noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat.

Politica de coeziune 2021-2027 a UE are 5 obiective ale Politicii de coeziune:

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

OP 1 - O Europă mai inteligentă

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Obiectiv Specific Dezvoltarea capacităților de **cercetare și inovare** și adoptarea tehnologiilor avansate

1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area)

1.1 Integrarea organizațiilor CDI românești în programe de colaborare transfrontaliere și internaționale (Sinergii Horizon Europe, Piața Unică, Interreg etc.) – intervenții naționale/regionale

1.2 Dezvoltarea și utilizarea infrastructurii de CDI – intervenții naționale/regionale

2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)

2.1 Consolidarea capacității CDI a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri – intervenții naționale/regionale

2.2 Susținerea proceselor de transfer tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor – intervenții naționale

3. Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora

3.1 Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – intervenții regionale

3.2 Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – intervenții regionale

4. Consolidarea CDI în domeniul **sănătății**

4.1 Dezvoltarea capacității de cercetare/inovare și adoptarea sistemelor SMART în sănătate – intervenții naționale

Obiectiv Specific Fructificarea avantajelor **digitalizării**, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

5. Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească
 - 5.1 Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață) – *intervenții naționale*
 - 5.2 Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – *intervenții naționale*
 - 5.3 Digitizarea serviciilor publice la nivel local – *intervenții regionale*
6. Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport
 - 6.1 Dezvoltarea de instrumente de digitizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
 - 6.2 Finanțarea instrumentelor de digitizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
7. Soluții IT și digitizare în sănătate
 - 7.1 Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) – *intervenții naționale*
 - 7.2 Observatorul național pentru date în sănătate – (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatice) – *intervenții naționale*
 - 7.3 Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) – *intervenții naționale*
 - 7.4 Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informatice/achiziție echipamente – *intervenții naționale*

Obiectiv Specific Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

8. Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat
 - 8.1 Instrumente financiare pentru IMM – *intervenții naționale*
9. Consolidarea competitivității economiei românești
 - 9.1 Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – *intervenții regionale*

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- 9.2 Sprijin pentru internaționalizare – intervenții regionale
- 9.3 Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – intervenții regionale
- 9.4 Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – intervenții regionale
- 9.5 Susținerea implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – intervenții regionale
- 10. Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora
 - 10.1 Sprijin pentru crearea de noi întreprinderi (start-up, scale-up) – intervenții regionale

Obiectiv Specific Dezvoltarea competențelor pentru **specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat**

- 11. Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere
 - 11.1 Dezvoltarea competențelor la nivelul întreprinderilor/organizațiilor de CDI/entităților – intervenții regionale
 - implicare în Mecanismul de descoperire antreprenorială pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, inclusiv stagii de practică
 - dotare licee pentru aplicare metode digitale de învățare
 - formare pentru implementarea standardului: sistem de Management a Inovării în companii
- 12. Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială
 - 12.1 Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA) – intervenții naționale și regionale

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- capacitate administrativă a actorilor implicați în MDA (așa cum rezultă din Metodologia de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel regional)
- capacitate administrativă ADR-uri
- capacitate ADR pentru sprijin beneficiari

OP 2 - O Europă mai verde

Obiectiv Specific Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

- Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice
- Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică
- Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive
- Măsuri de sprijin pentru ESCOs
- Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată
- Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

Obiectiv Specific: Promovarea energiei din surse regenerabile

- Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor
- Măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

Obiectiv Specific: Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

- Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie
- Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)
- Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

Obiectiv Specific: Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

- Managementul inundațiilor
- Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului
- Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională
- Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

Obiectiv Specific: Promovarea gestionării sustenabile a apei

- Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali
- Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare
- Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile.

Obiectiv specific: Promovarea tranziției către o economie circulară

- Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.

- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.
- Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/măsurii privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate . Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice
- Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi
- Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calitatii Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.
- Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului :

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;
- finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

- Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor
- Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

Obiectiv specific: Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

- Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.
- Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă

OP 3 - O Europă mai conectată

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Obiectivul Specific Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală

- Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier
- Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată
- Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă
- Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea acestora
- Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T central și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere
- Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale, inclusiv acces și echipamente
- Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T central și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale
- Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

Obiectivul Specific: Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

- Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport
- Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Obiectivul Specific Îmbunătățirea conectivității digitale

- Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor „Planului național sau regional privind banda largă” (condiție favorizantă)

OP4 - O EUROPĂ MAI SOCIALĂ

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

- (i)1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistență socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare
- (i)2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor
- (i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)
- (i) 4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite
- (i)5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale
- (i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OS (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistență personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- (ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată

- (iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

OS (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

- (iiibis) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țință)

OS (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

- (iv) 0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale
- (iv) 1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)
- (iv) 2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere
- (iv) 3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OS (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

- (v).1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- (v) 2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă
- (v)3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
- (v) 4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

OS (vi) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

- (vi) 1 Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)
- (vi) 2. Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții
- (vi) 3. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii

OS (viii) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

- (viii) 1. Promovarea integrării socio-economice a 700 comunități marginalizate, inclusiv romii, prin implementarea unor măsuri integrate
- (viii) 2. Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice
- (viii) 3 Integrarea socio-economică a migrantilor

OS (ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

- (ix) 1. Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal
- (ix) 2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost
- (ix) 3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale
- (ix) 4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OS (ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

- (ix) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursă umană
- (ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile
- (ix) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare
- (ix) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate
- (ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență. Acordarea de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- (ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă
- (ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control
- (x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- (x) 1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate
- (x) 2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune
- (x) 3. Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active
- (x) 4. Sprijinirea dezinstituționalizării
- (xi) Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere
- (xi) 1. Abordarea deprivării materiale

OP 5 - O EUROPĂ MAI APROAPE DE CETĂTENII SĂI

Obiectiv specific: Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

- Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național
- Investiții în infrastructură din domeniul cultural
- Investiții în patrimoniul cultural
- Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice
- Investiții în dezvoltarea digitală pentru o regiune inteligentă

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Obiectiv specific: Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

- Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale
- Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare
- Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

Pentru perioada 2021-2027, politica de coeziune propune 9 programe, prin care se urmărește creșterea economică în regiunile mai slab dezvoltate (regiunile în care produsul intern brut [PIB] pe cap de locuitor este sub 75% din media UE), prin investiții în dezvoltarea competitivității pe termen lung, ocuparea forței de muncă, dezvoltare durabilă, dezvoltarea capacității instituționale și eficientizarea administrației publice etc, după cum urmează:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (PNS)/Programul Operațional de Sănătate (POS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
7. Programul Operațional Regionale- implementate la nivel de regiune (8POR)
8. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)
9. Programul Regiunea Centru PRC 2021-2027 - Intervenția 2.1.1 - Comunități digitale pentru o regiune inteligentă - soluții digitale (PRC)

Pentru dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene, Guvernul României a aprobat și a elaborat un document de planificare strategică și programare financiară numit Planul Național de Dezvoltare al României pentru perioada 2021-2027.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Planul Național de Dezvoltare al României

Pentru accesarea fondurilor comunitare alocate României după aderarea țării la Uniunea Europeană este necesară realizarea unui plan național de dezvoltare, în care sunt formulate măsurile ce vizează dezvoltarea României pe termen mediu. Având în vedere cerințele Uniunii s-a elaborat Planul Național de Dezvoltare (PND) care – la scară națională – oferă o perspectivă globală referitoare la obiectivele sprijinite și programele de ajutorare legate de acestea, cât și despre resursele ce pot fi luate în considerare de către administrațiile locale și sfera economică. Desigur, Uniunea sprijină doar acele nevoi care sunt în concordanță cu obiectivele Uniunii Europene.

Pentru redactarea Planului Național de Dezvoltare se vor elabora concepte regionale de dezvoltare și programe ce vizează realizarea acestora. Acest sistem funcționează eficient doar dacă obiectivele de dezvoltare naționale, regionale, județene și locale sunt coerente.

Planul Național de Dezvoltare al României pentru perioada 2021-2027 prevede șase priorități naționale de dezvoltare:

- Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- Protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
- Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

PND 2021-2027 este o reflectare a nevoilor de dezvoltare ale României, în vederea reducerii cât mai rapide și eficiente a decalajelor existente față de Uniunea Europeană. Strategia planului se axează atât pe orientările strategice comunitare privind coeziunea, cât și pe alte priorități comunitare.

Pe baza obiectivelor prezentate în PND a fost elaborat **Cadrul Strategic Național de Referință** (CSNR), reprezentând strategia convenită împreună cu Comisia Europeană

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

pentru utilizarea instrumentelor structurale, precum și Programele Operaționale prin care se vor implementa aceste fonduri.

Scopul principal al Cadrului Strategic Național de Referință este de a întări concentrarea strategică a politicilor economice, de coeziune socială și regionale ale României, precum și de a stabili legăturile potrivite și corecte cu politicile Comisiei Europene, în principal cu Strategia de la Lisabona, care elaborează politici pentru dezvoltarea economică și pentru crearea de noi locuri de muncă.

CSNR demonstrează modul în care România intenționează să includă în strategiile sale conceptele de dezvoltare durabilă a mediului înconjurător și de egalitate de șanse pentru combaterea excluziunii sociale. Cadrul Strategic Național de Referință prezintă aranjamente de implementare a Instrumentelor Structurale.

Privind planurile de dezvoltare, fiecare regiune din teritoriul României are un plan strategic în care definește obiective și măsuri pe o perioadă îndelungată. La un astfel de plan de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 se lucrează și Regiunea Centru.

Având în vedere situația socio-economică și disparitățile existente la nivel regional, și ținând cont de obiectivele dezvoltării regionale în România, obiectivul strategic global este următorul: utilizarea eficientă a tuturor resurselor naturale și umane în scopul dezvoltării unei economii performante în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului, care să ducă pe termen lung la armonizarea coeziunii economice și sociale la nivelul Regiunii Centru. Orientarea de bază a strategiei regiunii o constituie dezvoltarea și promovarea punctelor tari ale regiunii în vederea valorificării potențialului de creștere și minimizarea efectelor punctelor slabe prin eliminarea factorilor care stânenesc dezvoltarea.

În esență, prin această strategie se urmărește luarea unor măsuri care să permită redresarea economică a regiunii și îmbunătățirea situației zonelor cu întârzieri în dezvoltare, luând în considerare protecția socială și conservarea mediului.

Măsurile prin care se urmărește implementarea strategiei vizează șase câmpuri de acțiune:

- Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Competitivitate economică, CDI
- Mediu, energie, schimbări climatice
- Resurse umane, incluziune socială
- Turism, patrimoniu cultural
- Agricultură, silvicultură, dezvoltare rurală

Obiectivele specifice ale strategiei pe câmpuri de acțiune (direcții strategice) sunt următoarele:

D.S. 1. Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă

- Sprijinirea cooperării teritoriale la nivel microregional prin dezvoltarea de structuri de cooperare și implementarea de strategii teritoriale de dezvoltare
- Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional și creșterea conectivității la rețeaua TEN T (prin toate sistemele de transport, inclusiv dezvoltarea de terminale intermodale de transport
- Extinderea reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport de importanță secundară pentru creșterea accesibilității localităților urbane și rurale la infrastructura națională și europeană de transport
- Dezvoltarea infrastructurii TIC, în mod special infrastructura de bandă largă și îmbunătățirea conectivității digitale în mediul urban și cel rural
- Sprijinirea dezvoltării urbane durabile prin susținerea elaborării și a implementării strategiilor integrate de dezvoltare urbană la nivel de zone urbane funcționale/arii metropolitane
- Creșterea coeziunii sociale a orașelor (inclusiv prin implementarea de strategii la nivel de zone țintă din cadrul orașelor)
- Sprijinirea mobilității urbane durabile (inclusiv construirea de centuri rutiere)
- Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART City
- Regenerarea economică și socială a orașelor mici și a localităților urbane monoindustriale

D.S.2. Competitivitate economică, Cercetare. Dezvoltare. Inovare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă (start up uri și spin off uri, structuri de sprijin a afacerilor, entități pentru transfer tehnologic)
- Digitalizarea comunității prin depunerea și implementarea proiectului “Dezvoltarea digitală în cadrul parteneriatului între Comunele Mărtiniș, Mereni și Ocland” în cadrul programului Programul Regiunea Centru PRC 2021 – 2027 - Intervenția 2.1.1 - Comunități digitale pentru o regiune inteligentă – soluții digitale
- Susținerea sectorului regional de cercetare, dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă (infrastructură și dotări, activități de cercetare, parteneriate)
- Susținerea domeniilor regionale de specializare pentru o dezvoltare inteligentă (poli și rețele de excelență în domeniile de specializare inteligentă, sprijin întărit pentru companiile și proiectele de CDI în domeniile de specializare, parteneriate pentru transformări structurale)
- Creșterea competențelor profesionale pentru o economie bazată pe cunoaștere, sprijin întărit pentru infrastructură și pentru îmbunătățirea formării profesionale, creșterea competențelor antreprenoriale și abilităților digitale în domeniile de specializare inteligentă)
- Creșterea internaționalizării: sprijinirea participării companiilor și instituțiilor de cercetare la diverse rețele internaționale de cooperare economică

D.S.3. Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate Educație - Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor și accesului la educație la toate nivelurile

- Investiții în infrastructură de educație și formare profesională la toate nivelurile
- Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional (în special liceal, TVET, postliceal, universitar și postuniversitar etc.) la dinamica pieței muncii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități (ex.infrastructura educațională pentruTVET, centre de educație și formare profesională pentru adaptarea învățământului la noile tehnologii, campusuri TVET etc.)
- Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin adaptarea programei și metodelor de învățare și dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Sprijinirea implementării sistemelor de formare profesională în colaborare cu partenerii economici și sociali pentru o bună adaptare la nevoile pieței muncii
- Creșterea accesului la serviciile de educație și formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile
- Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)
- Creșterea gradului de ocupare prin facilitarea accesului pe piața muncii și încurajarea antreprenoriatului
- Acordarea unui sprijin personalizat pentru categoriile dezavantajate pe piața muncii
- Modernizarea mecanismului și a serviciilor de intermediere și plasare a forței de muncă
- Stimularea conversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale
- Încurajarea mobilității teritoriale a forței de muncă
- Încurajarea ocupării pe cont propriu și susținerea întreprinderilor sociale
- Încurajarea îmbătrânirii active
- Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)
- Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile
- Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale
- Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate (incl.migranți)
- Reducerea instituționalizării copiilor și a persoanelor cu dizabilități
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate
- Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate de la nivelurile regional, județean și local (incl. asigurarea infrastructurii minimale pentru servicii de sănătate în mediul rural și refacerea bazelor de tratament și recuperare din stațiunile balneare)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin dezvoltarea de programe de prevenire și control al bolilor netransmisibile
- Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate
- Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)

D.S.4. Mediu, energie, schimbări climatice

- Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnice de mediu la nivel regional (alimentare cu apă, canalizare și epurare ape uzate, gestionare deșeuri municipale)
- Ecologizarea și reabilitarea siturilor contaminate, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi în centrele urbane
- Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor, a sistemelor de transport și a proceselor de producție
- Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
- Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot)
- Protejarea și conservarea biodiversității regionale (elaborare și implementare planuri de management, gestionare habitate și specii de interes comunitar, reconstrucție ecologică, acțiuni de conștientizarea publicului etc.)
- Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale

D.S.5. Turism și patrimoniu cultural

- Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear
- Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv modernizarea și extinderea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

infrastructurii turistice pentru tineret și reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare)

- Susținerea activităților organizațiilor de management ale destinațiilor turistice și ale structurilor similare (incl. sprijinirea turismului alternativ, activități de informare și promovare, activități economice conexe turismului)
- Asigurarea forței calificate de muncă în turism și domeniile conexe (atragera și menținerea forței calificate de muncă, pregătirea profesională inițială, formarea profesională continuă)
- Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră și feroviară, sisteme de transport mai puțin poluante: transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri transport)

D.S.6. Agricultură, silvicultură, dezvoltarea rurală

- Eficientizarea activităților agricole prin modernizarea exploatațiilor agricole, dezvoltarea serviciilor și logisticii agricole, susținerea activităților de prelucrare a produselor agricole și creșterea pregătirii profesionale
- Susținerea activităților agricole în zonele montane
- Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional (incl. susținerea acțiunilor de împădurire și întreținere a pădurilor)
- Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale din Regiunea Centru (incl. susținerea afacerilor în domenii economice neagricole, îmbunătățirea cunoștințelor antreprenoriale ale locuitorilor din mediul rural)
- Îmbunătățirea infrastructurii tehnico edilitare a localităților rurale din Regiunea Centru (modernizare drumuri și străzi comunale dezvoltare infrastructura locală de mediu)
- Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare (inclusiv pentru acțiuni integrate dezvoltate la nivelul GAL-urilor)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Strategia CSNR este implementată prin **Programele Operaționale** din cadrul obiectivului de convergență și a obiectivului de cooperare teritorială europeană. Programele Operaționale sunt documente prezentate de un stat membru și adoptate de Comisia Europeană, care definesc o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a căror realizare se face apel la un Fond structural sau la Fondul de coeziune.

Astfel, în timp ce Cadrul Strategic Național de Referință reprezintă strategia globală de utilizare a Fondurilor structurale și de coeziune, Programele Operaționale reprezintă instrumentele prin care se realizează diversele prevederi ale CSNR.

Programul operațional se află în strânsă legătură cu câte o prioritate prezentată în detaliu mai sus. În România s-au dezvoltat șase astfel de Programe Operaționale (numite de obicei doar PO) pe domenii.

Programele Operaționale sunt elaborate de către Autoritatea de Management și stabilesc domeniile majore de intervenție ale Fondurilor structurale și de coeziune, conform prevederilor regulamentelor europene. Finanțarea acțiunilor indicative din Programele Operaționale se realizează din fonduri europene și naționale (buget de stat, bugete locale, alte surse publice, surse private).

Odată cu momentul aderării României la Uniunea Europeană, dezvoltarea spațiului rural românesc este sprijinită de Comunitatea Europeană prin intermediul **PNDR (Program Național de Dezvoltare Rurală)** 2020-2027 finanțat de către Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. La elaborarea PNDR au fost implicați atât actori publici cât și actori privați.

PNDR este un program de dezvoltare a spațiului rural românesc, care se adresează nevoilor mediului rural; vizează reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică a României față de celelalte state membre ale Uniunii Europene; îndeplinește cerințele legate de dezvoltarea rurală în contextul dezvoltării durabile.

Principalele priorități ale Programului:

- Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural;
- Îmbunătățirea calității vieții și diversificarea activităților economice în zonele rurale;
- Punerea în aplicare a inițiativelor de dezvoltare locală și asigurarea funcționării.
(LEADER)

Planul Național de Dezvoltare 2020-2027 încearcă să reflecte cât mai fidel prioritățile stringente de dezvoltare ale României la nivel național, regional și local și propune susținerea acestora prin investiții publice concentrate, alocate pe bază de programe și proiecte. Implementarea strategiei de dezvoltare prin utilizarea eficientă a fondurilor prevăzute, atât interne, cât și externe, va conduce la o Românie competitivă, dinamică și prosperă, integrată cu succes în Uniunea Europeană și aflată pe un trend de dezvoltare accentuată și durabilă.

Programarea financiară a Planului Național de Dezvoltare urmărește să realizeze un tablou general al resurselor financiare alocate în perioada de referință pentru susținerea investițiilor pentru dezvoltare în domeniile de intervenție care fac obiectul priorităților acestui plan, cât și distribuția acestora pe cele șase priorități naționale de dezvoltare. Astfel, se creează condițiile pentru îmbunătățirea managementului cheltuielilor bugetare pe termen mediu, într-un cadru de investiții stabil și previzibil.

Acest plan trebuie să satisfacă dispozițiile referitoare la planul economico-social pe termen mediu al României, și corespunzător acestora să urmărească un sistem de obiective ce se bazează pe consens și care transcende ciclurile de guvernare. Se adaptează la nevoile specifice ale unor regiuni și programul de convergență al țării, respectiv la principalele obiective ale politicii de coeziune al Uniunii Europene. Poate armoniza concepțiile, programele și obiectivele de dezvoltare pe baza priorităților sectoriale. Face posibilă utilizarea resurselor comunitare pe deplin, și realizează principiul parteneriatului atât în practică cât și cu actorii regiunilor, cu țările învecinate, și cu țările membre Uniunii Europene cu interese asemănătoare cu ale noastre.

Prin politica regională se urmărește ca nivelul de trai să fie comparabil în toate țările membre și fondurile Uniunii Europene servesc acest scop, sprijinind regiunile mai puțin

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

dezvoltate. Folosirea eficientă a Fondurilor structurale necesită existența unor strategii și programe cunoscute și la baza societății, adică un efort comun al autorităților și al populației.

Nu este întotdeauna ușor să faci asemenea programe să funcționeze în practică, ceea ce înseamnă că planificarea efectivă este esențială. Orientările strategice privind politica de coeziune au fost concepute în sprijinul acestui proces. Ea stabilește obiectivele comune care trebuie atinse de toate programele. Trebuie „alocate” fonduri pentru intervenții care să vină în sprijinul cercetării, inovării, creării unei societăți informaționale, dezvoltării durabile, eficienței energetice și dezvoltării resurselor umane.

Fiecare program se derulează într-un proces colectiv care implică autoritățile la nivel european, regional și local și organizațiile societății civile. Procesul garantează dreptul de proprietate al fiecărui partener asupra programelor de dezvoltare și faptul că ele sunt cele mai potrivite fiecărei regiuni în parte. Comisiile formate de acești parteneri pentru conceperea, administrarea și monitorizarea fiecărui program însoțesc intervențiile Uniunii Europene.

Parteneriatele în toate regiunile Uniunii Europene, planificarea și buna guvernare sunt elemente cheie care oferă garanția că dezvoltarea regională rămâne cât se poate de dinamică și eficientă.

Deoarece majoritatea societății românești dispune de relații cu mediul rural, cu o microregiune de o anumită mărime, majoritatea legăturilor dintre oraș și sat (de ex. navetă, medical, administrativ, comercial, învățământ mediu etc.) se realizează în aceste spații. Astfel, localitățile din România vor trebui aduse la un nivel de dezvoltare teritorială multilaterală, care dispune de specialiști și care corespunde pe deplin, într-un cadru bine reglementat, obiectivelor UE.

Localitățile își pot îndeplini „rolul” de nivelare, pot deveni unități de dezvoltare teritorială doar dacă, în mod conștient, în baza unui plan se integrează în sistemul global de dezvoltare națională, conectându-se la nivelele superioare corespunzătoare ale acestuia, atât la nivel teoretic cât și practic.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Printre programele și măsurile operaționale finanțate din Fondurile structurale sunt multe a căror realizare este mai eficient prin cooperare în cadrul localității. Aceasta apare și în cazul managementului proiectelor de finanțare: pe de o parte prin faptul că în cazul unei anumite măsuri se atrage în mod special atenția asupra posibilității de participare la programe de finanțare în cooperare între localități, iar pe de altă parte prin faptul că de multe ori cu ocazia evaluării proiectelor, aplicarea la programul de finanțare în parteneriat este un element pozitiv, practic înseamnă un punct în plus la evaluarea conținutului. Este utilă colaborarea între localități pentru că programul sprijină asocieri instituționale care întâmpină aceleași probleme și găsesc soluții comune, ele asigurând sustenabilitatea programului. Planul strategic trebuie realizat luând în considerare obiectivele acestor politici, astfel ca să se potrivească cu prioritățile comunitare, naționale, regionale și microregionale. După aceste criterii a fost elaborată și strategia comunei Merești.

Planificarea strategică reprezintă instrumentul important și indispensabil al dezvoltării regionale, care trebuie să cuprindă în cea mai mare măsură posibilă societatea locală, trebuie să asigure reprezentarea tuturor straturilor și intereselor individuale în procesul de planificare.

Trecerea în revistă a resurselor, inventarierea nevoilor și oportunităților, formularea scopului și stabilirea unui plan de acțiune este indispensabil în zilele noastre. Acest document are menirea de a rezuma viziunea pe termen scurt și lung al comunei Merești, precum și de a prezenta intervențiile preconizate bazate pe resursele existente, cu scopul de a eficientiza activitatea conducerii comunei în îndeplinirea sarcinilor ce îi revin.

Dezvoltarea locală poate fi definită ca procesul susținut și durabil al modificărilor intenționate și prudente sociale, economice, culturale și de mediu, care a fost proiectat să îmbunătățească nivelul de trai al populației locale. În această accepțiune dezvoltarea locală servește locuitorii, ea trebuie îndeplinită cu ei și prin ei. Deci, dezvoltarea teritorială trebuie să se desfășoare având în vedere interesele comunității și cu implicarea acesteia. Noțiunea de „comunitate” se referă la toate persoanele care

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

locuiesc într-un anumit spațiu: populația majoritară și minoritățile, tineri și bătrâni, bărbați și femei, înstăriți și săraci etc.

În elaborarea prezentei studii am utilizat ca metodă de elaborare strategică cea bazată pe implicare comunitară. Astfel au fost organizate patru focus grupuri, în cadrul cărora am demarat următoarele activități: am proiectat viziunea localității, am inventariat valorile, am discutat despre problemele și punctele forte ale localității. Totodată a fost demarat un sondaj de opinii prin metoda chestionarelor, în care au fost implicați 10% din gospodării. În 2019 în cadrul Zilelor de Tineret din Merești a fost prezentat viziunea formulată în prealabil în cadrul focus grupurilor, și pe parcursul manifestației tinerii au elaborat propuneri pentru viitorul comunei. Astfel principiul subsidiarității, precum și cel al implicării comunitare au fost respectate și îndeplinite cu desăvârșire în cadrul prezentei lucrări. Pe lângă acestea am ținut cont și de cele stipulate în decretul nr. 1305/2013/EU al Parlamentului și al Consiliului European.

Înainte de adoptarea finală al acestui document vom avea nevoie de un feedback comunitar, când pe baza unui document consultativ comunitatea va avea posibilitatea să-și manifeste opiniile și observațiile.

Dezvoltarea comunitară sau organizarea comunitară înseamnă în primul rând dezvoltarea capacității de acțiune și a inițiativei comunitare ale localităților, regiunilor, în care rolul cheie îl au cetățenii, comunitățile lor și rețelele acestora, iar în măsura nevoilor locale și facilitatorii comunitari a căror muncă de încurajare - stimulare, informare, de organizare a relațiilor poate ajuta la reînnoirea sau poate completa, întări resursele comunitare existente. Elaboratorii documentului - atât pe parcursul proiectării, precum și după aceasta – au ținut să accentueze faptul că cele cuprinse în strategie intră în sarcinile administrației publice, precum și a fiecărui locuitor, a fiecărui ONG prezent în comună.

În procesul de elaborare al planului strategic un rol important a avut reacția, răspunderea, angajarea, capacitatea de acțiune și tenacitate a celor chestionați față de procesul comunitar. Putem afirma: comunitatea este o noțiune purtătoare de valoare, reprezintă acțiunea comună și cu un conținut ales liber de către oamenii locali în vederea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

propriei reușite, a îmbunătățirii situației lor, care implicit duce la creșterea bunăstării publice.

Rezumatul scurt al strategiei

Prezentare generală

Comuna Merești era cea mai populată localitate rurală al Scaunului Odorhei de odinioară. Se întinde pe valea pârâului Homorodu-Mic, situat spre sud de muntele Harghita, fiind înconjurat de păduri de brazi în partea de Vest și Nord. Conte Teleki József în 1799 scria despre localitate: „este un sat Unitarian prea mare și prea frumos, întins între apele Homorod și Vîrghiș”. Merești se află la granița zonei montane și deluroase, între zona platoului vulcanic al Munților Harghita și Depresiunea Colinară a Transilvaniei, în 22 km lungime și 5-8 km lățime, în direcția NE-SV. Are o suprafață totală de 11250 ha, din care 3981 ha păduri, 3182 ha pășuni, 209 ha teren arabil.

Frumusețea meleagurilor, arhitectura și arta populară, ospitalitatea locuitorilor, viața de zi cu zi a țăranilor gospodari, imaginea unei căruțe cu cai, stilul de viață al ciobanului mioritic, utilizarea uneltelor de odinioară, care încep să reapară oferă delicii și momente de neuitat atât turiștilor urbani, cât și celor străini.

Turismul rural din Merești are tradiții. În „Cartea călătorului” publicat în 1941 printre localitățile cu potențial turistic apare și Mereștiul cu 2.900 de locuitori, situat la 780 de km de Budapesta, unde „la privați serviciile de pensiune (cazare și masă) costă 4-6 pengő pe zi. Prețul camerei pe zi este de 1-1,5 pengő. În funcție de cerințe pot asigura masă comună sau de restaurant”. Printre punctele și trăsăturile atractive ale satului se numărau: portul tradițional secuiesc, cuptorul tradițional de ardere a varului, ruinele diferitelor biserici, respectiv priveliștea fascinantă ale meleagurilor.

Lângă agricultură și creșterea animalelor, arderea vării ocupa un loc important în viața economică a satului. Varul era renumit în regiunea Odorhei, era transportat până la Valea Nirajului, a Târnavei unde îl schimbau pe cereale. Această ocupație reprezenta un

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

venit semnificativ pentru majoritatea locuitorilor de la începutul secolului al XVIII-lea și până la colectivizare. Pe lângă valoarea economică a transporturilor realizate, acestea aveau și semnificație socială: lângă schimburile economice realizate printre regiuni se deschideau noi orizonturi pentru dezvoltarea relațiilor interetnice și culturale. Odinioară în sat erau zece cuptoare pentru arderea varului. Totodată era semnificativ industria forestieră, producția de brânză și caș. Brânza din Merești era foarte popular la piețele alimentare din orașele Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Brașov.

Creșterea animalelor pe pajiștile îndepărtate de sat a condus la un stil de viață aparte. Deoarece realizarea fânului necesita timp mai îndelungat, oamenii și-au realizat mici adăposturi în afara satului. Datorită distanțelor mari și a drumului greoi unii și-au construit hambare încăpătoare, care asigurau stocarea fânului pe timpul iernii. Acestea erau denumite „pajtáshely” în hotarul denumit Vârghiș din Merești. După schimbarea regimului comunist unele din aceste locuri au fost reconstruite – măcar în forma unei mici căsuțe.

Meleagurile pitorești ale satului întâmpină peste tot pe călătorul care intră în sat, astfel sunt multiple posibilități de organizare a diferitelor excursii și ture de aventură. Pentru amatorii sporturilor de iarnă există o pârtie de 300 de metri lungime, care se află în reamenajare, dar sperăm că în iarna anului 2022 va fi pusă în funcțiune. Turiștii sosiți în timpul verii pot vizita Valea Vârghișului, bogat în valori naturale rare. Cheile Vârghișului împreună cu sistemul de peșteri Merești reprezintă o rezervație naturală de 400 de hectare. Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0027 „Dealurile Homoroadelor”, este parte a rețelei de Situri Natura 2000. Situl Natura 2000 ROSPA0027 - Dealurile Homoroadelor a fost înființat prin H.G. nr. 1284/2007, privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0027 - Dealurile Homoroadelor are o suprafață totală de 37.093 ha având următoarea distribuție: Județul Brașov 29%; Județul Covasna 27%; Județul Harghita 44%. Distribuția pe unități administrativ teritoriale U.A.T. este următoarea:

Județul Brașov: Augustin 5%, Cața 19%, Homorod 40%, Ormeniș <1%, Racoș 50%;

Județul Covasna: Baraolt 29%, Brăduț <1 %, Vârghiș 90%;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Județul Harghita: Lueta 4%, Mărtiniș 38%, Merești 55%, Ocna 70%.

Prezentarea localității

Prezentare istorică

Prima mențiune a satului datează din 1333–1334, dintr-un manuscris papal. Despre satul cu o proprietate de pădure semnificativă Jánosfalvi Sándor István menționează următoarele: „Acest sat odinioară s-a regăsit în sânul pădurii, putea fi denumit mai mult Ghindar sau Mereștiul Crab, decât blândul și prea bunul Merești”. Satul născut prin contopirea celor șapte mici sătuți - Almás, Kakod, Benesfalva, Varjas, Benczőfalva, Czikfalva, Ipacs – este menționat pentru prima dată în 1609 sub denumirea de „Homoródalmás”. În data de 24 mai 1590 Veres Benedek, guvernatorul orașului Odorhei interzice lui Rigó Tamás din Merești vânzarea varului pe piețele orașului. Însă judecătorul de curte din oraș reușește să-i ridice interdicția, astfel având posibilitatea de a vinde oricui.

Prima biserică ridicată a existat până în anul 1690, pe un loc care astăzi este o suprafață arabilă denumită Csonkatemplom, deasupra sătucului de odinioară, Cikefalva. Conform exploatațiilor arheologice realizate la sfârșitul anului 1950, acesta era o bazilică în stil roman, care ulterior (de la mijlocul secolului al XV-lea până la mijlocul secolului al XVI-lea) a fost transformat în stil gotic. În această perioadă au fost construite mai multe biserici în cele două văi ale Homoroadelor, astfel și în Merești. Biserica de astăzi a fost inițiat în 1782, iar construcția s-a început în 1785. Forma exterioară de astăzi, împreună cu gardul de piatră s-a dobândit în 1796. Turnul bisericii a fost reacoperit de trei ori (1830, 1844, 1909), de două ori a fost construit turnul cu ceas (1830, 1913). Turnul de 52 de metri este considerat cel mai înalt turn unitarian din țară.

Înainte de trecerea de pe religia catolică la cea unitariană Merești era un loc de pelerinaj pentru romano-catolici. La sfârșitul secolului al XVIII-lea Mereștiul și Crăciunelul - din

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

punct de vedere catolic - erau biserici surori ale parohiei catolice din Lueta. În 1773 numărul creștinilor romano-catolici era de 30. Odată cu consolidarea catolicismului în Crăciunel se înființează o parohie separată, și de atunci biserica din Merești aparține acolo. La primul recensământ s-au înregistrat 82 de persoane romano-catolice.

Dintr-o înscriere datată din 10 decembrie 1851 putem afla că: „școlarizarea de iarnă a început din timp, momentan 60 de băieți învață în școala de băieți cu o educație severă, iar în școala de fete sunt 40 de elevi, printre care și băieți cu potențial spiritual redus”. În 1896 este naționalizat școala din sat. Datorită donațiilor de către enoriași s-a realizat „Placa comemorativă milenară”. La data de 7 martie 1897 în „școala milenară” naționalizată cu cele patru cadre didactice vechi procesul educațional se desfășoară cu „hărnicie testată și precizie adecvată”.

În 1895 numărul gospodăriilor din sat era 457, suprafața totală agricolă era de 11.325 de hectare, din care: agricol 1.216,5 de hectare arabile, 5,18 de hectare grădină, 1881,2 de hectare pășune, 3.360,1 de hectare pădure și neproductive 232 de hectare.

În 1900 se înregistrează următoarele meșteșugari, artizani: 1 pantofar, 1 cizmar, 2 croitori de colanți, 6 fierari, 2 dulgheri, 2 realizatori de țigle și cărămizi, 3 blănari. Satul are 3 mori, din care la una e axată și un ferăstrău mecanizat cu apă. 97% din suprafața împădurită ale satului se află în posesia Composesoratului.

În secolul 20 s-a transformat viața satului în toate domeniile, comparativ cu cel existent până atunci. Pe lângă primul și al doilea război mondial, regimul comunist, colectivizarea, sistemul de chiaburi, a urmat în martie 1989 eliminarea autonomiei satului, fiind coagulat cu Lueta, sub denumirea de Comuna Lueta-Merești, care avea centrul administrativ în Lueta. Cartea „Mi idetartozunk a földhöz...” apărut în 2013 prezintă o analiză detaliată a istoriei satului.

Așezare geografică

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Merești este o localitate din Harghita situat în valea Homorodului Mic. Satul reprezintă un teritoriu administrativ sine stătător, care în afara unei scurte perioade din 1989 – când devenea parte integrantă a comunei Lueta-Merești – își păstrează unitatea ca de la începuturi. Satul se află pe ramura de conectare Vlăhița – Ocland al drumului 13A, care leagă cele două orașe mari ale județului Harghita: Odorheiu Secuiesc și Miercurea Ciuc. Pe de altă parte localitatea poate fi accesată și din județul Covasna venind dinspre Sfântu Gheorghe; dar și prin intermediul drumului european E60, părăsind pe acesta la Rupea, traversând teritoriul saxon; respectiv venind din Odorheiu Secuiesc, prin Feliceni spre Baraolt. Coordonatele GPS ale primăriei comunei sunt: 46°13'58.3"N 25°27'31.7". Teritoriul administrativ al comunei este de 11.225 de hectare. Este situat la granița dealurilor înalte și a munților, pornind de la crestele Hargitei de sud până la dealurile Bazinului Transilvaniei, în 22 de km lungime și 5-8 m lățime, în direcția NE-SV.

Valorile naturale

Localitatea este bogată în valori naturale și minerale. Cea mai mare comoară naturală a comunei o constituie Cheile Vârghișului, aflat spre est la 6 km distanță. Aparținând grupului de mijloc al Carpaților Orientali, la întâlnirea munților Persány-Rika și Hargita-Sud din aria protejată de 1000 de hectare, 800 de hectare aparțin din punct de vedere administrativ comunei Merești. Din cele 123 de peșteri descoperite până acum, cea mai cunoscută este peștera majoră Orbán Balázs, care este cea mai lungă peșteră din Carpații Orientali, dar și prima peșteră descoperită și reliefată.

Cheile Vârghișului reprezintă unul dintre cele mai interesante fenomene naturale din sudul Carpaților Orientali. În acest sit se găsesc o serie de elemente naturale de valoare excepțională din punct de vedere botanic, zoologic, speologic, paleontologic și peisagistic. În flora cheilor găsim zece specii endemice carpatice și daco-balcanice. Pajiștile deschise de stâncării, tufișurile xeroterme, pădurile de grohotișuri și făgetele adăpostesc 44 de specii de plante protejate aflate pe listele roșii naționale. Stâncăria sălbatică și pădurile adăpostesc o faună extrem de bogată, printre care 17 specii de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

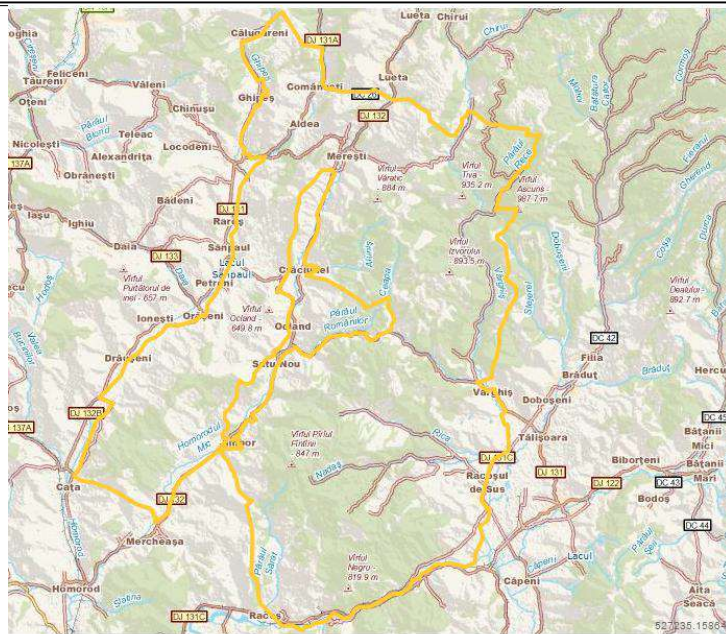

animale de interes comunitar. Este remarcabil efectivul populației de urși, estimat la peste 30 de exemplare în timpul iernii. În Cheile Vârghișului au fost identificate 17 specii de lilieci dintre cele 30 existente în România, opt specii fiind de interes comunitar. Colonia de liliac mic cu potcoavă este una dintre cele mai mari din țară. Este remarcabilă diversitatea ridicată a speciilor de lilieci în perioada de reproducere (august-octombrie). Situl adăpostește șapte tipuri de habitate de interes european, dintre care trei sunt prioritare. (<http://dev.adworks.ro/natura/situri/145/Cheile-Varghisului.html>)

Cheile Vârghișului a fost luat în evidența ariilor protejate pe baza Legii nr. 5/2000, datorită valorilor sale biologice, geologice, arheologice și peisagistice. Conform categorizării IUCN (International Union for Conservation of Nature): este categoria a IV-a și parte integrantă a Rezervației Naturale Avifaunistice din Sânpaul (Hd-KMT), care la rândul său face parte din sistemul ecologic european „Natura 2000”.

Flora și fauna diversificată a localității s-a format datorită interacțiunii reliefului și a climei. Asociațiile vegetale bogate formate, iar fauna sălbatică ce și-a găsit habitatul în el a fost diminuată datorită metodelor agricole agresive utilizate pe timpul colectivizării, dar din fericire acestea s-au regenerat și prezintă varietatea de odinioară. Pe vremuri satul era menționat ca o așezare aflată în gura pădurii, dar astăzi în apropierea localității în locul pădurilor sunt pășuni și pajiști. S-a păstrat și în zilele noastre fauna vastă și bogată pe teritoriul administrativ al comunei. Este extrem de important că aproape întreaga suprafață administrativă al comunei se află în zona de protecție a Rezervației Naturale Avifaunistice din Sânpaul. Avifauna conține elemente care sunt importante din punct de vedere al biodiversității, precum și pentru supraviețuirea speciilor.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

1. ROSPA0027 Dealurile Homoroadelor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Importanța sitului

Situl se află într-o zonă deluroasă mozaicată cu multe pajiști semi-naturale și păduri de foioase, pe alocuri cu terenuri cultivate în mod tradițional, toate realizând un peisaj tipic pentru sud-estul Transilvaniei. În lista de 33 de specii de interes conservativ european există 15 specii acvatice datorită includerii în sit a zonelor cu exces de umiditate de la Sânpaul, în care există o bogată faună de păsări formată din 256 de specii. O asemenea diversitate de păsări pe o suprafață relativ mică constituie o raritate în Europa. Situl include și Cheile Vârghișului, care aduc în lista de specii de interes conservativ pe acele caracteristici habitatelor de stâncărie. Situl este una dintre cele mai importante zone din țară pentru conservarea acvilei țipătoare mici, iar cu regularitate se pot observa, în timpul pasajelor, specii de răpitoare mai rare și periclitate pe plan global precum acvila de câmp și acvila țipătoare mare. Alte specii de răpitoare cu efective numeroase în sit sunt viesparul și huhurezul mare. Populațiile de cristel de câmp și sfrâncioc roșiatic sunt de asemenea semnificative numeric și oglindesc un grad redus de intervenție antropică la nivelul ecosistemelor de pajiște și un mod tradițional de practicare a agriculturii.

Importanța sitului este întregită de rolul pe care îl au habitatele umede de la Sânpaul pentru pasajul speciilor acvatice din Transilvania. Aici se pot observa efective de sute de exemplare de stârc de noapte, corcodel mic, stârc cenușiu, cormoran mare, rață fluierătoare, rață moțată, pescăruș argintiu și stârc pitic, efective de mii de exemplare de rață mică, rață cârâitoare, rață cu cap castaniu și lișiță și, în final, efective de zeci de mii de exemplare de rață mare și pescăruș râsător. De asemenea, se pot observa stoluri impresionante de păsări de țărâm din cele mai diverse specii, precum fluierarul de mlaștină, bătaușul sau nagățul. (<http://dev.adworks.ro/natura/situri/30/Dealurile-Homoroadelor.html#map-holder>). Alte specii întâlnite: urs, lup, vulpe, cerb, căprioare, bursuc, vidra.

Populația

În prezent localitatea are 1424 de locuitori, odinioară era a doua comună cu cea mai mare populație din Județul Odorhei și cea mai mare dintre localitățile unitariene.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Importanța din trecut a așezării se arată și prin faptul că mai demult, când s-a construit gimnaziul unitarian în regiune au fost propuse două localități pentru această instituție: unul în Merești, iar celălalt în Cristuru Secuiesc. Merești a renunțat la această posibilitate pentru ca gimnaziul să fie înființat în mediu urban. În prezent aceasta funcționează la Cristuru Secuiesc sub numele Gimnaziul Unitarian Berde Mózes.

După introducerea recensământelor oficiale, populația localității s-a modificat în felul următor:

Anul	Total	Români	Maghiari	Germani	Alte, total din care:	Evrei15	Rromi
1850	1714	291	1269	10	144	0	144
1880	1921	67	1764	8	99	0	0
1890	2041	0	2041	0	0	0	(178)
1900	2217	1	2214	2	0	0	0
1910	2381	0	2379	2	0	0	0
1920	2436	274	2131	0	31	31	0
1930	2149	444	1643	7	52	14	38
1941	2672	1	2661	0	10	5	5
1956	2490	5	2482	0	3	1	2

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

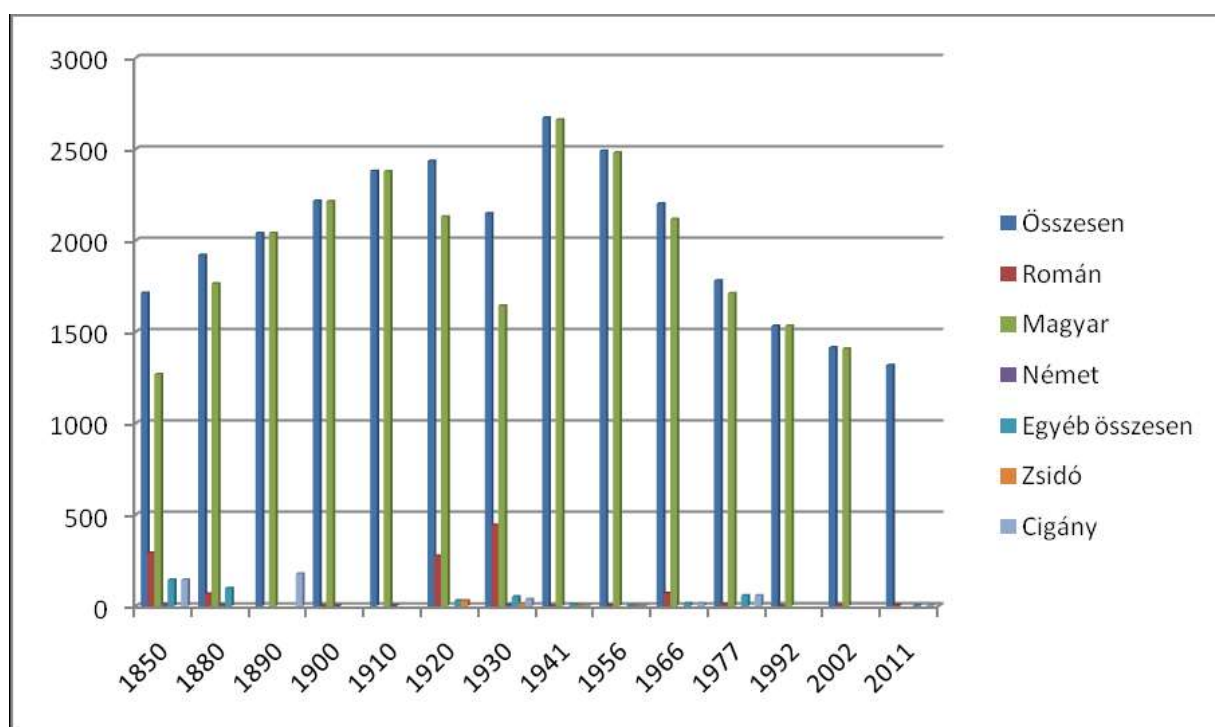

1966	2202	70	2117	0	15	0	15
1977	1781	11	1712	0	58	0	58
1992	1534	1	1533	0	0	0	0
2002	1457	6	1451	0	0	0	0
2011	1308	6	1297	0	5	0	5

Sursă: Varga E. Árpád: Erdély etnikai és felekezeti statisztikája. I Népszámlálási adatok 1850-1992. Budapest-Csíkszereda, 1998. (Sursa datelor din anii 2002 și 2011 este pagina oficială a Institutului de Statistică, www.insse.ro).

Analizând acest tabel, se poate observa că în anumite perioade s-a înmulțit numărul locuitorilor de etnie romă și română. Acest fapt se poate explica cu influențarea politică a datelor statistice. La recensământurile din anii 1930-1940, locuitorii greco-catolici având maghiara ca limba maternă, și o parte din locuitorii romano-catolici sunt înregistrați ca români. Datele marcante din anul 1941 arată numărul sătenilor care s-au mutat acasă din afara granițelor după al doilea dictat de la Viena.

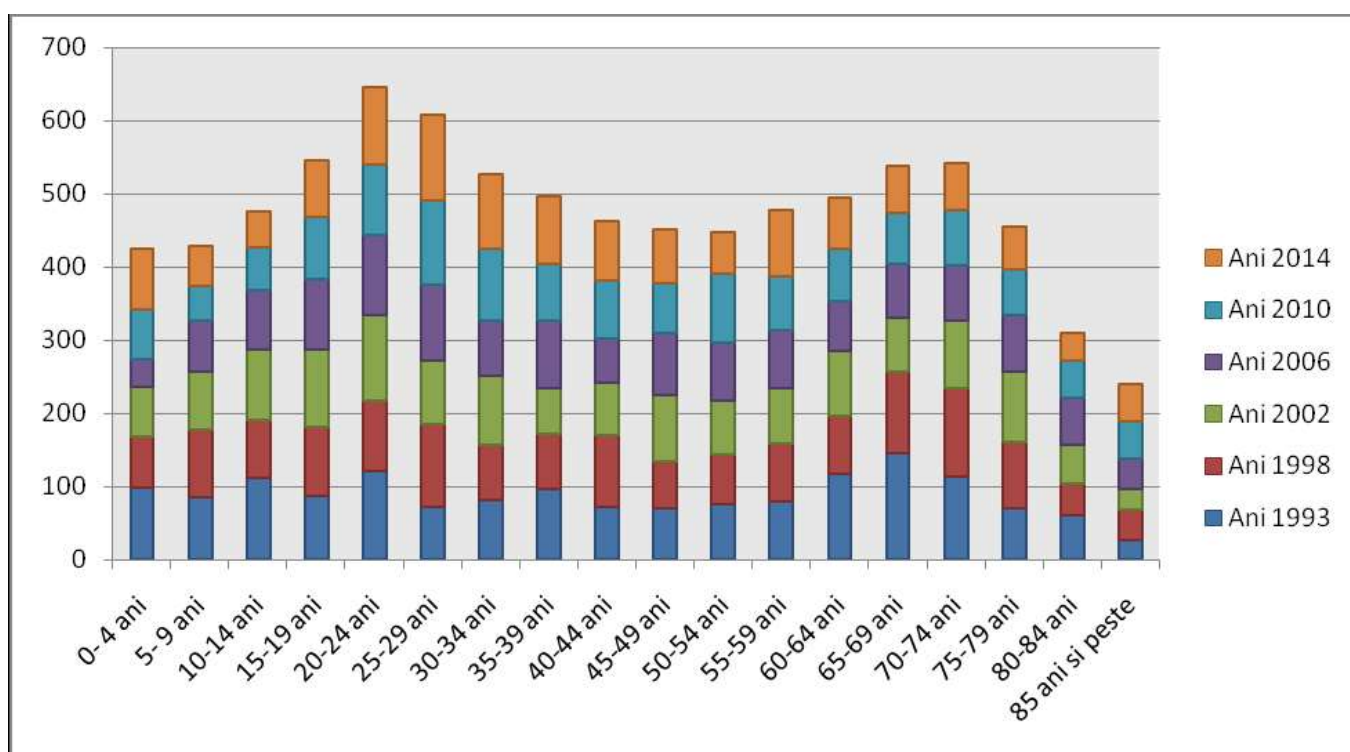
STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Componența etnică a populației pe baza datelor oficiale de statistică

Pe această diagramă se vede că după anul 1850 numărul populației din Merești a atins maximul în anul 1941 (2672 persoane). În prezent are mai puțin din jumătatea acesteia, 1319 de locuitori. Dacă analizăm structura etnică a localității, se vede că naționalitatea locuitorilor a fost influențată de diferite forțe politice. Oficial în prezent, după datele statistice, în localitate trăiesc români și maghiari, dar în realitate trăiesc și alte etnii.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Analizând structura de vârstă a populației, observăm că numărul populației scade, dar nu putem considera comuna o localitate îmbătrânită cu toate că multe persoane împlinesc vârsta de 75 de ani. În România vârsta medie a populației este de 72,7 de ani. Dacă restructurăm categoriile de vârste în trei intervale: sub 14 ani, 15-64 de ani și peste 65 de ani, putem constata o ușoară tendință de îmbătrânire datorită scăderii ratei de nașteri, dar totodată și o ușoară creștere a populației active, urmărit paralel de o scădere ușoară a numărului persoanelor vârstnice.

Suprafața locuibilă în domeniul privat a crescut în ultimii zece ani cu 9,57%, ajungându-se la 23.913m². Cel public este foarte restrâns și prezintă o fluctuație accentuată.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Numărul locuințelor a fost într-o creștere ușoară în ultimii ani, astfel au fost construite 19 locuințe noi, ajungând la un număr total de 767.

Educație

În Merești educația copiilor se desfășoară în cadrul grădiniței și al școlii cu I-VIII clase. Școala funcționează într-o clădire mare și frumoasă, care oglindește eforturile locuitorilor pentru menținerea calității educației. Școala este dotată cu 8 săli de clasă și cu o sală de gimnastică, iar personalul didactic este alcătuită din 15 pedagogi.

Institutul Național de Statistică ne furnizează date referitoare la dotările educaționale de bază, respectiv la personalul educațional începând cu anul 1993.

Săli de clasă, săli de gimnastică și cabinete școlare pe niveluri de educație, județe și localități									
Niveluri de instruire	Județe	Localități	Anii						
			1993	1996	2002	2005	2011	2014	2020
			nr	nr.	nr.	nr.	nr.	nr.	nr.
Săli de clasă și cabinete școlare	HR	MEREȘTI	8	8	8	8	8	8	8
Săli de gimnastică	HR	MEREȘTI	1	1	1	1	1	1	1
Total:			9	9	9	9	9	9	9

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

© Institutul Național de Statistică, ROMANIA 1998-2018

Personalul didactic pe niveluri de educație:

Județ	Localitate	Anii						
HR	Merești	1993	1996	2002	2005	2011	2013	2020
		nr.pers.	nr.pers.	nr.pers.	nr.pers.	nr.pers.	nr.pers.	nr.pers.
		14	17	14	14	15	15	15

Conform planului de școlarizare al Școlii Generale Dávid Ferenc din localitate numărul elevilor este constant în ultimii 5 ani, anual acesta fiind frecventat de peste 150 de elevi.

Clasă/grupă	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Mică	21	19	21	10	18	13
Mijlocie	0	13	13	8	8	13
Mare	22	14	13	23	11	11
Total Grădiniță	43	46	47	41	37	37
Cl. Pregăt.	13	13	16	18	13	15
Cl. I.	16	14	14	12	16	16
Cl. II.	13	16	13	13	10	10
Cl. III.	9	14	16	13	12	12
Cl. IV.	2	9	15	15	13	12
Total Cl. 0-IV	53	66	74	71	64	69

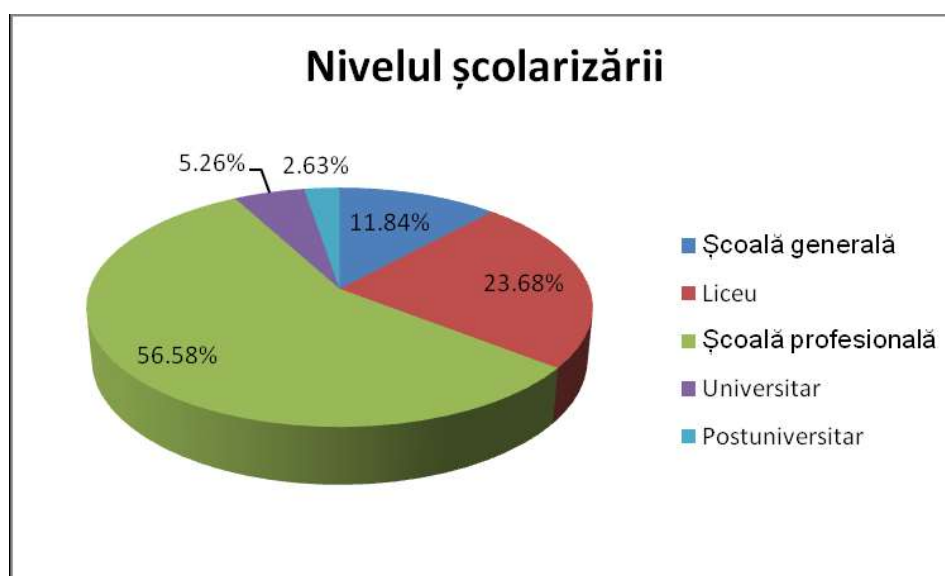
STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Cl. V.	12	0	8	12	15	12
Cl. VI.	14	12	0	8	12	14
Cl. VII.	11	15	12	0	7	11
Cl. VIII.	9	10	14	10	0	7
Total Cl. V- VIII.	46	37	34	30	34	44
Total Școală	99	103	108	101	98	113
Total grăd. și școală	142	149	155	142	135	150

Evidența Școlii Generale Dávid Ferenc din Merești

Neavând alte date oficiale despre nivelul de școlarizare al populației, am cules date în acest sens pe baza chestionarelor realizate. Pe baza acestora dintre cei chestionați majoritatea a absolvit o școală profesională - un procent de 56,58 % - iar 7,89 % a avut studii superioare și masterat. Este de menționat faptul că numărul persoanelor cu studii de bază este relativ mare. Totodată este interesant de remarcat că nivelul de școlarizare a femeilor este mai ridicat decât cel al bărbaților.

Există o bibliotecă comunală cu 20.646 de volume, care are un singur angajat și 263 de cititori activi. Numărul volumelor eliberate în 2020 era de 1.057.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

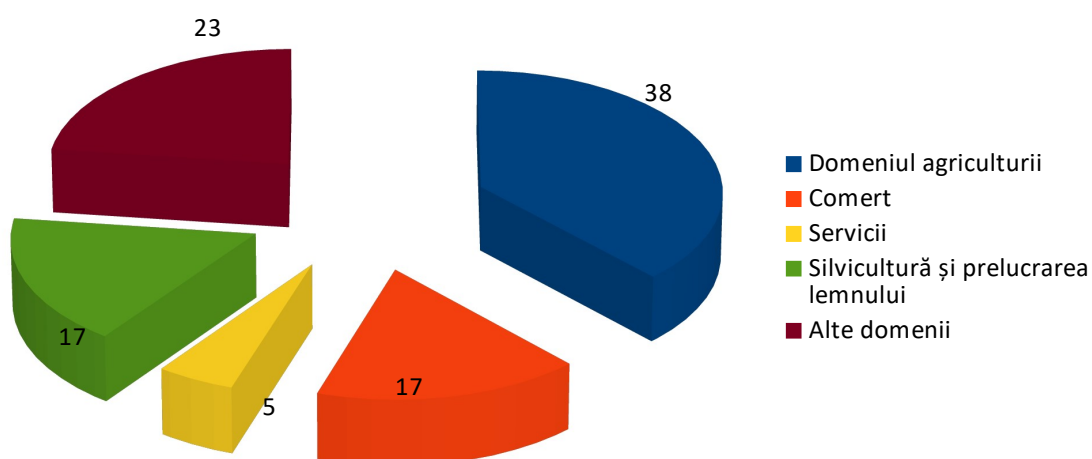

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Economie și agricultură

Analizând baza de date a primăriei putem realiza fișa economică a comunei, care arată astfel: din cei 42 de firme (sediu + punct de lucru) 38% activează în domeniul agriculturii (16 firme), 17% în comerț (7 firme), 5% în servicii (2 firme), 17% în silvicultură și prelucrarea lemnului (7 firme) și 23% în alte domenii (10 firme).

Comuna Merești are o suprafață totală de 11250 ha, din care 3981 ha păduri, 3182 ha pășuni, 209 ha teren arabil. Are o suprafață întinsă de păduri, cea mai mare parte fiind în proprietatea Composesoratului Merești, care constituie un rol important în viața socială și economică a localității. În Merești populația se ocupă cu precădere cu creșterea animalelor: creșterea ovinelor și a bovinelor. Este bine de știut că dintre asociațiile crescătorilor de bovine din Județul Harghita asociația din Merești a obținut primul calificarea grupului de producători. În ultimul timp numărul animalelor s-a dezvoltat.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Efectivele de animale, pe principalele categorii de animale la sfârșitul anului - pe baza datelor furnizate de către referentul agricol de la Primaria Merești:

Principalele categorii de animale	Anii								
	2003	2007	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	UM.nr								
Bovine	877	850	1224	1184	1144	1217	1291	1345	1400
Porcine	280	180	102	150	198	136	75	142	210
Ovine	2200	2000	1870	2212	2555	2705	2854	2677	2500
Păsări	3500	3000	2700	3420	4140	2515	890	900	900

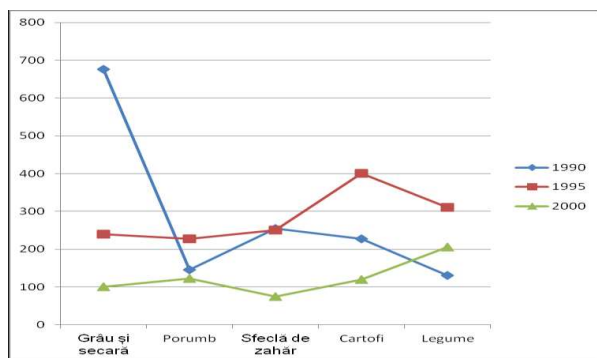
Datele din tabel pot fi analizate în retrospectiva agriculturii colectivizate de tip sovietic, care în anul 1992 a fost desființat. În timpul colectivului efectivul de ovine era mai mare față de azi, iar efectivul bovinelor era mai scăzut. După destrâmarea colectivului, în anul 1995 efectivul de ovine s-a dezvoltat, iar efectivul de bovine s-a redus. După anul 2000 efectivul de ovine a început să scadă, iar în 2007 a început să crească efectivul de bovine, când în urma PAC-ului, crescătorii au primit subvenții după bovine. Prin comparația acestor date cu suprafața comunei putem afirma că terenul agricol al comunei își poate întreține locuitorii, fiindcă suprafața de 6,7 ha/localnic din anul 1990 până zilele de azi a crescut la 8,1 ha/localnic.

Conform datelor statistice (INS) producția vegetală agricolă a trecut printr-un amplu proces de transformare pe teritoriul comunei. Astfel producția agricolă vegetală s-a

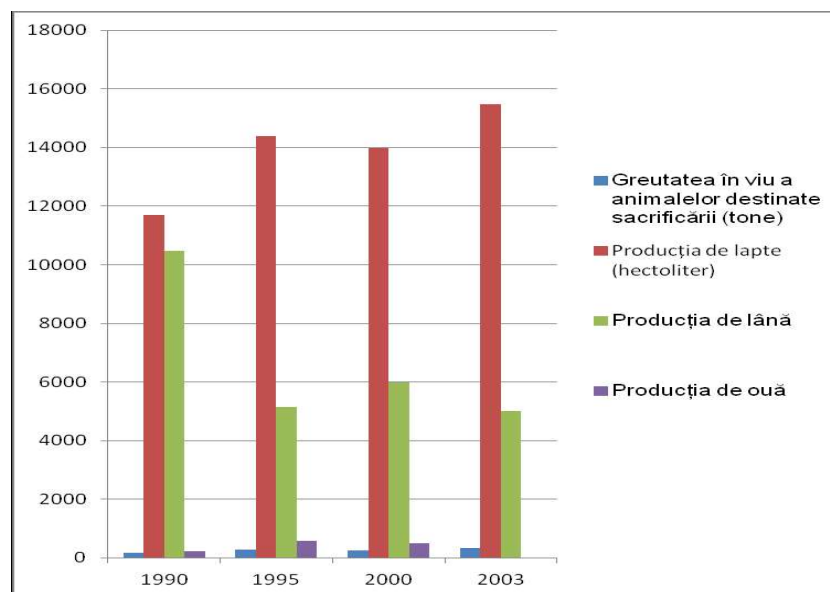
STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

redus semnificativ la nivelul tuturor culturilor urmărite. Cea mai drastică scădere a înregistrat producția de grâu și secară: de la aproape 700 de tone din 1990 la 100 de tone în 2000. Sfecla de zahăr și producția de cartofi au înregistrat de asemenea o scădere semnificativă. Producția de porumb este destul de constantă, în timp ce cultivarea legumelor prezintă o mică creștere.

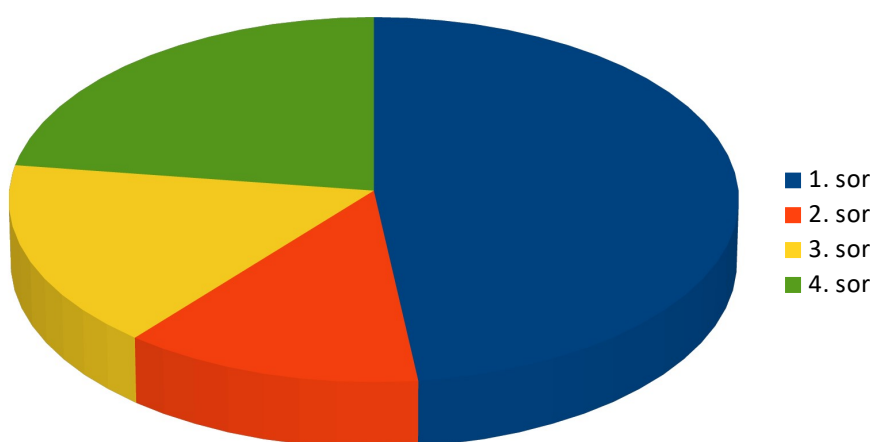
Principalele produse agricole nevegetale sunt carnea, laptele, lâna și ouăle. Producția de lâna a cunoscut o scădere drastică de peste 50%, iar cea de ouă s-a triplat. Producția de carne s-a dublat, iar cea de lapte – care predomină piața produselor agricole din comună – a cunoscut o creștere de 24,43%.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

În comună există 18 ferme mai mari: unul s-a profilat pe creșterea păsărilor, iar 14 sunt mixte (6 de 10-20 ha, 2 de 20-40 ha, 6 de peste 40 ha).

Creșterea păsărilor:

Fermă mixtă 10-20 ha

Fermă mixtă 20-40 ha

Fermă mixtă peste 40 ha

Industrie

În trecut (sec. XVI.) arderea calcarului a fost o sursă importantă de venit, în localitate funcționând 10 cuptoare. După 1989 au mai funcționat 2 cuptoare pentru un scurt timp, iar azi nu funcționează nici unul.

În prezent în comună funcționează o fabrică de europaleti, care are în jur de 60 de angajați, majoritatea din localitatea învecinată, Lueta. Sunt înregistrate două gatere, unul cu pânză panglică aparținând Composesoratului Merești.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Turism și servicii

În ultimii ani s-au făcut demersuri pentru dezvoltarea turismului, care s-au axat pe informarea și formarea populației locale. Au fost elaborate mai multe tipărituri de către Asociația Microregională Rika în parteneriat cu Grupul de Lucru pentru Dezvoltare Durabilă AGORA: hartă cu mici descrieri ale atracțiilor turistice; broșură de prezentare a florei și faunei Cheii Vârghișului; dicționar turistic cu fotografii pe tema turismului ecologic. Tot prin intermediul acestor două organizații au fost organizate cursuri de formare și de calificare agroturistică, la care au participat 10 persoane din comună, și care după absolvire au obținut certificat de calificare emis de Ministerul Educației și Cercetării.

În prezent în comuna Merești funcționează trei puncte de cazare turistică acreditată: două pensiuni agroturistice private și o casă de oaspeți, aflat în administrarea primăriei. Este în curs de construcție o pensiune turistică cu 50 locuri în proprietatea parohiei unitariene.

Nr.	Denumirea	Număr camere	Locuri de cazare	Nivel de confort
	Pensiune agroturistică Kerti ház	4	12	2 margarete
	Pensiune agroturistică Családi ház	3	10	1 margareta
	Casa de oaspeți al primăriei	4	21	-
Total:		11	43	-

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Sursă: www.homorodalmas.info

Principalele atracții turistice sunt Cheile Vârghișului și Fântâna Sărată.

Majoritatea turiștilor cazați sosesc în localitate prin intermediul relațiilor de înfrățire a localităților, respectiv prin intermediul unor relații interpersonale. Începând cu 1970 annual comuna organizează în primul weekend al lunii septembrie Festivalul Peșterii Merești, la care, pe lângă localnici și cei din microregiune, participă și reprezentanții localităților înfrățite. Astfel aceasta a devenit un eveniment semnificativ, care aduce mulți turiști în localitate. Primăria Merești a cumpărat cea mai veche casă din sat și prin intermediul unui proiect PNDR 2007-2013 l-a transformat în Punct de Informare Turistică. Turiștii care utilizează serviciile acestuia sunt mai numeroși vara, mai ales la sfârșitul săptămânii: joi, vineri. Majoritatea turiștilor poposiți în comună sunt de etnie maghiară, mai rar vin și de altă etnie (germană sau română). Dintre planurile de proiectele ale instituției amintim organizarea taberelor de copii, excursilor cu autobuze, respectiv editarea unei publicații turistice cu principalele programe turistice ale regiunii.

Prin intermediul unui proiect PNDR 2014-2020 cu titlul „Îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistic, de uz public în Comuna Meresti, jud. Harghita” a fost creat o zonă de agrement, prin folosirea fântânii sărate existente. Zona înconjurătoare de la Fântâna de Sare, alimentată de un izvor subteran, proprietatea publică a comunei Merești a fost transformată și valorificată în folosul comunității și a devenit o atracție turistică. Noua infrastructură de agrement s-a realizat prin transformarea spațiului existent în loc de recreere cu posibilitate de joacă pentru copii cu spații verzi amenajate, loc de recreere pentru tineret, familii cu copii, cu amplasarea a 2 ciubere cu apă sărată cu posibilitate de încălzire, și a fost construit un corp de clădire amenajat cu vestiare și grupuri sanitare, respectiv o saună pentru 6 persoane.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

De asemenea , printr-un proiect de finanțare Leader este în curs înființarea unui restaurant cu specific local în comună , de către o firmă privată.

În comună funcționează 5 magazine alimentare și un magazin de construcții. După datele Institutului de Statistică găsim aici un cabinet medical individual și un punct farmaceutic. Serviciul de îngrijire la domiciliu este asigurat de către Fundația Caritas prin intremediul unei asistente angajate. În comună funcționează și un cabinet medical veterinar.

Localitatea are o bază sportivă multifuncțională. Viața sportivă este activă. Din anul 1996 funcționează Asociația Sportivă Homorod – Merești, având o echipă de fotbal, care joacă în campionatul județean.

Societatea civilă și viața comunitară

Deși este o comunitate relativ mică, viața comunitară și civilă este extrem de bogată. În zilele noastre în comună funcționează opt asociații și grupări comunitare reprezentative.

Asociația Culturală și de Tineret Merke

A fost înființat în 2004 cu scopul de a sprijini acțiunile și inițiativele care servesc dezvoltarea localității Merești, exploatează cultura și tradițiile populare, contribuie la conservarea și promovarea acestora, respectiv urmărește posibilitățile de protecție a mediului. Menirea generațiilor noi este de a ocroti tradițiile și meșteșugurile tradiționale și să transmită generațiilor următoare. Principalele programe ale asociației, organizate anual sunt: tabăra de ocrotire și de transmitere a tradițiilor, Ziua de Tineret din Merești, manifestări culturale și sportive.

Corul din Merești

Mișcarea coristică din Merești are o vechime de peste un secol. Pe parcursul anilor au

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

funcționat mai multe coruri. Cea mai veche datare este din 1880, când rectorul Péterfy Áron dirija corul de bărbați din Merești. În 1908 și-a schimbat numele la cea de Corul de Tineret, reîntinerit fiind cel mai mare cor masculin din valea Homoroadelor în perioada respectivă. În 1965 a devenit cor mixt. În 1980 și-a sărbătorit vechimea de un secol, eveniment la care au dat concert 4 coruri: corul masculin, corul mixt, corul de femei și corul de copii. În 1998 a fost înființat corul de femei sub dirijarea lui Rigó Ildikó și Pál Éva, iar mai târziu sub dirijarea lui Sorbán Enikő. În 2004, la inițiativa Parohiei Unitariene și sub patronatul acestuia a fost înființat Corul din Merești sub dirijarea lui Sorbán Enikő, care astăzi este condus de Rigó Ildikó. Corul este prezent la toate evenimentele bisericești și culturale din viața comunității, repertoarul acestuia fiind compus din canoane, cântece bisericești și prelucrări ale diferitelor cântece populare. Dau concert anual cu ocazia Crăciunului. În ultimii 8 ani corul a dat concerte la Ocland, Satu Nou, Dârjiu, Sfântu Gheorghe, Cluj și în localitățile înfrățite din Ungaria. Numărul membrilor este în jur de 25-30, care participă din propria inițiativă și de dorul de a cânta împreună. Ei sunt ocrotitorii și transmițerii bucuriei tradiționale de peste un secol de a cânta împreună.

Fundația Homoródalmásért

Fundația a fost înființată în 2007 de către șase persoane juridice: Consiliul Local al Comunei Merești, Parohia Unitariană din Merești, Asociația Națională de Tineret Dávid Ferenc, Fundația pentru Limba Maghiară (Ungaria), Consiliul local al comunei Geberjén (Ungaria), Consiliul local al comunei Tokod (Ungaria). Scopul fundației este ocrotirea și promovarea valorilor naturale, culturale, religioase, etnografice și monumentale ale comunei Merești, ale Scaunului Odorhei și al Transilvaniei. Dintre acțiunile întreprinse amintim: sprijinirea programelor de dezvoltare comunitară, ajustarea turismului rural și al dezvoltării rurale; organizarea și sprijinirea diferitelor programe de mediu; acțiuni caritative și sociale; organizarea și sprijinirea diferitelor acțiuni culturale, religioase, spirituale, sportive și recreative; organizarea și sprijinirea diferitelor cursuri de calificare,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

asigurarea unor burse de studii; respectiv colaborarea cu alte ONG-uri similare. Recent s-au ținut alegeri privind conducerea fundației.

Asociația Cresătorilor de Bovine din Merești

În anul înființării (2004) asociația avea 208 de membri. Astăzi are 170 de membri, și din 2007 funcționează ca grup de producători. În 2014, asociația, ca grup de producători, prin intermediul programului LEADER a câștigat un proiect de 30.000 de euro pentru cheltuielile de funcționare. Valorificarea laptelui este realizat prin intermediul asociației, anual colectând aproximativ 600.000 de litri de lapte. Asociația dispune de două puncte de colectare proprii dotate cu 4 frigidere mari, capabile să depoziteze 6.000 de litri de lapte zilnic. Președintele asociației este Mihály Csaba, iar secretarul Sorbán Vencel. Asociația are 6 angajați. Dintre activitățile asociației amintim și însemințarea artificială, respectiv consultanța acordată membrilor pentru a accesa diferite forme de sprijin naționale și europene.

Asociația Grupul de Acțiune Locală Homoród-Küküllő Leader

Asociația de dezvoltare rurală a fost înființată în 2011 prin intermediul unui program de succes de dezvoltare rurală al Uniunii Europene. Sfera de activitate a acestuia îl reprezintă: dezvoltare rurală, acordare de granturi și managementul proiectelor din cadrul programului LEADER. Membrii acestuia sunt 17 primării, mai multe asociații și reprezentanți ai sferei de afaceri din regiunea Homoród-Küküllő. Asociația funcționează cu 2 birouri - unul în comuna Lueta, iar celălalt în comuna Porumbenii Mari -, și în prezent are 6 angajați. Datorită activității asociației 8 proiecte europene au fost finanțate în comună, cu o valoare totală de 245.148 euro, care reprezintă 13,57% din valoarea totală a proiectelor finanțate din programul LEADER pe teritoriul asociației.

Asociația Voluntarilor din Merești

Asociația a fost înființată în 2017, cu scopul de a întări siguranța publică în comună. Are

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

mai mult de 120 de membri, care participă în mod regulat ca voluntari în asigurarea siguranței publice. Această asociație reprezintă grupul de voluntari care asigură pază pe noapte pe teritoriul comunei, respectiv pe pompierii voluntari din localitate. În anii de la înființare asociația asigură cu succes siguranța publică, iar membrii acestuia participă la diferite evenimente de instruire din regiune, respectiv din Ungaria, cu scopul de ași lărgi cunoștințele.

Asociația Almafa

Asociația a fost înființată în 2019, scopurile fiind promovarea spiritului de comunitate, sensibilizarea socială, ocrotirea patrimoniului natural, cultural, religios, etnografic, arhitectural, sprijinirea turismului rural, a dezvoltării rurale și comunitare, organizarea de activităților culturale, sportive etc.

Asociația Fanfară din Merești

Asociația a fost înființată în 2003 ca să ofere cadru legal pentru fanfara cu o tradiție de mai mult de 100 de ani din comună. Prima fotografie despre existența fanfarei datează din 1910, iar aceasta a funcționat în mod continuu peste 40 de ani. S-a reînființat în anii 1983-84, fiind și în zilele noastre o comoară a localității, care oferă un notă și un spirit aparte evenimentelor culturale și religioase din comună.

Composesoratul Merești

Composesoratul a fost înființat în 1905. În 1948 au fost confiscate de către stat toate pădurile și pășunile, în total fiind naționalizate 7.400 de hectare din proprietatea composesoratului. În 2001 a fost reînființat, iar astăzi are în proprietate 3.654 ha de pădure și 3.182 ha de pășune. O parte din suprafața de pășune, mai precis 1.982 ha s-a împădurit. Situația celor 564 de hectare de pădure și pășuni diferență față de teritoriul de odinioară nu este încă clarificată. În 2015 Composesoratul are 603 de membri, proprietarii acestui teritoriu comun și indivizibil. Pe baza Planului de Amenajament

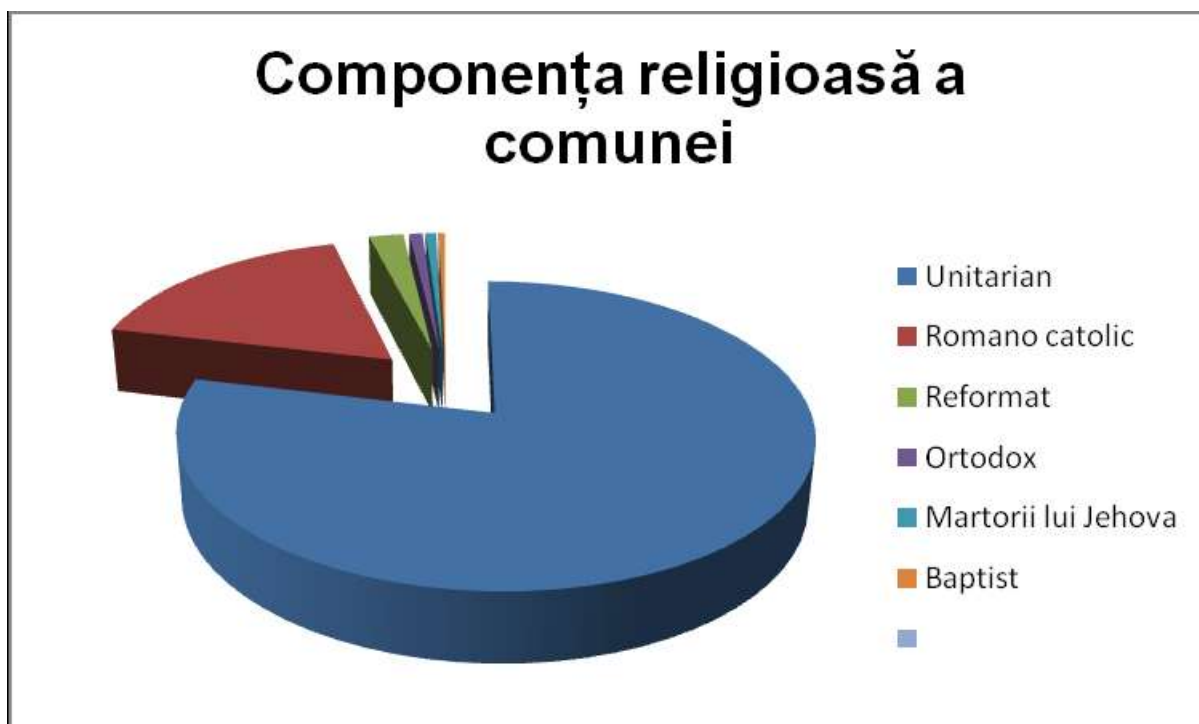
STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Silvic, Composesoratul planifică exploatarea cvantumului de lemn, care în prezent este vândut prin licitație deschisă. Lemnul înseamnă o resursă importantă pentru comunitate, dar în prezent exploatarea (care se face de către cei care câștigă pe licitația deschisă), prelucrarea și valorificarea produselor în majoritate sunt efectuate de către firme din afara comunei. Composesoratul are o firmă de specialitate cu 9 angajați în domeniul exploatației, prelucrării și acțiunilor de ocrotire a pădurilor. Conducerea composesoratului: Gothárd Ákos președinte, Csáka Pál, administrator de pădure, Szőcs Emília contabil.

Viața spirituală a comunității

Potrivit datelor oficiale ale recensământului din 2011 defalcarea religioasă a comunei este următoare: 964 de unitariani (72%), 212 de romano catolici (15,83%), 26 de reformati (1,94%), 10 ortodocși (0,75%), 8 martorii lui Iehova (0,6%), 5 baptiști (0,37%).

Subparohia Romano-Catolică

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

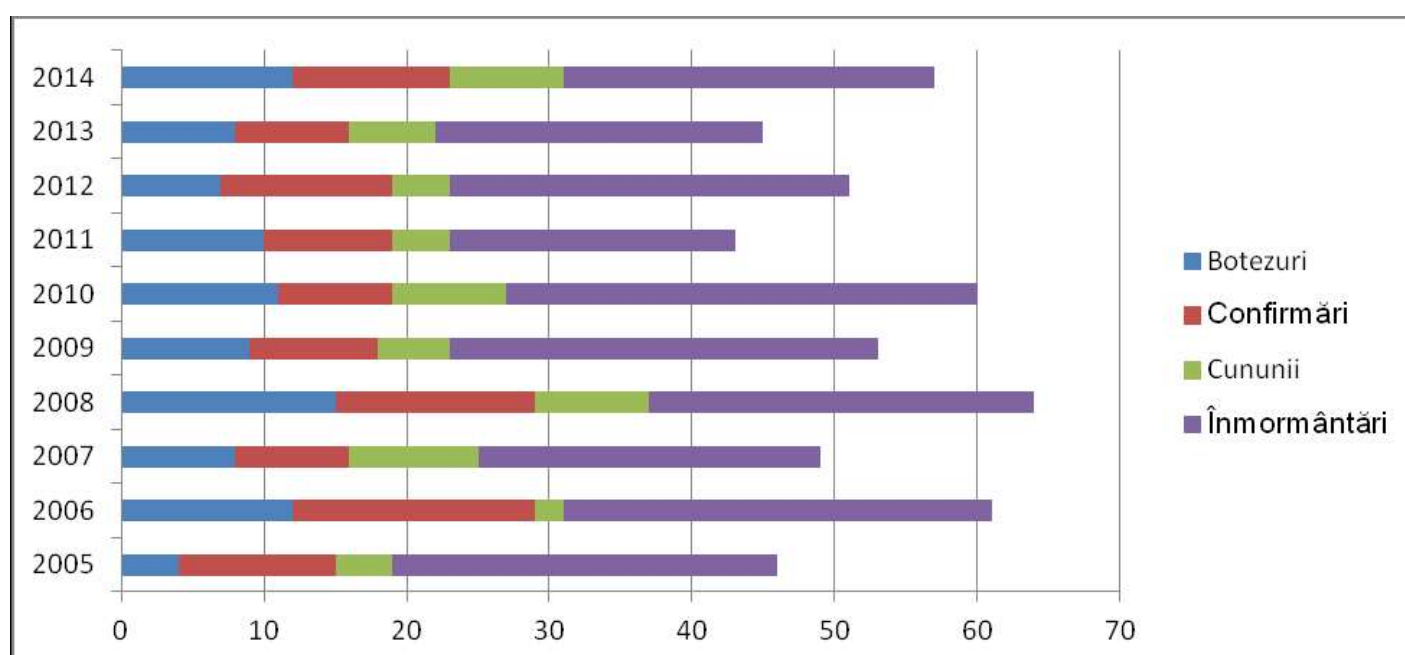
Înainte de trecerea la religia unitariană, Merești era loc de pelerinaj romano-catolic. La finele secolului al XVIII-lea Merești și Crăciunești – din punct de vedere catolic – erau subparohiile Parohiei din Lueta. În anul 1773 numărul credincioșilor romano-catolici din Merești era de 30. Odată cu întărirea catolicismului s-a înființat o subparohie și la Crăciunești, de care a aparținut și cel din Merești. La primul recensământ au fost luate în evidență 82 de romano-catolici. Astăzi, pe lângă zilele de sărbătoare religioase creștine amintim ziua Sfântei Treimi, care este zi de pelerinaj.

Parohia Unitariană

Conform statisticii proprii ale parohiei în ultimii zece ani au fost realizate următoarele liturghii:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Botezuri	10	7	8	12	8	15	10	17	6	5
Confirmări	9	12	8	11	2	15	5	0	5	12
Cununii	4	4	6	8	3	5	2	5	1	0
Înmormântări	20	28	23	26	22	19	21	34	16	22

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Conform diagramei de mai sus se poate observa că liturghia dominantă în ultimii zece ani a fost însmormântarea, reprezentând aproximativ jumătate din toate liturghiile desfășurate. În ceea ce privește numărul acestora, datele prezintă diferențe față de realitate, deoarece în multe cazuri deși copilul este botezat la Merești, aceasta nu va deveni membru al comunității, nici nu va trăi în localitate. Acest fenomen se poate observa și în cazul cununiilor, la care majoritatea cuplurilor noi – deși se cunună în biserica comunei –, nu vor locui în Merești.

Principalele evenimente bisericesti ale comunității unitariene sunt următoarele: ziua comemorativă al episcopului Dávid Ferenc, fondatorul bisericii unitariene, 15 martie, ziua mamei. Credincioșii participă și la diferitele programe organizate de către Biserca

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Unitariană Maghiară, cum ar fi: tabere de copii, Întâlnirea Internațională a Unitarienilor, Conferința Tinerilor Unitarieni. Forumul Femeilor Unitarieni. Liga tinerilor unitarieni funcționează ocazional în sânul parohiei unitariene.

Parohia pune accent pe ocrotirea patrimoniului monumental. Astfel în 2013 au fost renovate biserica, parohia și casa cantorului. Parohia are în proprietate 78 de ha de pădure, 15,8 ha de pășune și 1,3 ha de livadă tradițională.

Localități înfrățite

Comuna are mai multe relații de înfrățire cu diferite localități:

1. Comuna Géberjén din Ungaria. Este o comună din județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, iar relația de înfrățire datează din septembrie 2004.
2. Comuna Körösszakál din județul Hajdú-Bihar, Ungaria. Relația datează din septembrie 1997.
3. Comuna Tokod din județul Komárom-Esztergom, Ungaria. Relația datează din septembrie 2004.
4. Comuna Magyaralmás din județul Fejér, Ungaria. Relația de înfrățire datează din septembrie 2012.

Relațiile de cooperare cu aceste localități se desfășoară mai ales pe plan cultural, educațional, sportiv și mai puțin pe plan economic.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Analiza SWOT

Localitate*	
Puncte tari	Puncte slabe
Localitatea se poate accesa pe drum asfaltat. Localitatea se poate accesa din mai multe direcții: Brașov, Sfântu Gheorghe, Odorheiu-Secuiesc, Miercurea Ciuc. În localitate a început o gândire și o acțiune pentru menținerea caracterului arhitectural. Aici se găsesc multe zăcăminte naturale. Satul are o moștenire bogată în tradiția pictatului de mobilă țărănească.	Mina de calcar în proprietatea comunei nu este în funcțiune. Administratorul Rezervației Naturale Cheile Vârgheișului este un ONG din Baraolt. Nu există un regulament intern pentru reabilitarea construcțiilor din localitate.

Oportunități	Amenințări
Comuna are în proprietate o carieră de calcar, de unde calcarul extras poate fi transformat în var ars. Localitatea se află în incinta Ariei de	Modernizarea DJ 132 - oficial neterminat - pe câteva sectoare deja a început să se deterioreze. Numeroase persoane nu se simt

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Protecție Specială Avifaunistică Dealurile Homoroadelor.

Rezervația Naturală Cheile Vârghișului este teritoriu special de ocrotire a naturii. Din cele 1.000 de hectare 800 ha se află pe teritoriul administrativ al comunei.

responsabile pentru ocrotirea moștenirii culturale a satului.

* caracteristici geografice, moștenire culturală, infrastructură, izolație și mediu

Populația **	
Puncte tari	Puncte slabe
Gândirea localpatriotică este o însușire esențială. Descenții comunei aflați în afara localității sunt mândri de satul natal. Pentru menținerea în localitate a tineretului, Consiliul Local organizează anual Ziua Tineretului.	După terminarea studiilor o mare parte a tinerilor se stabilesc în mediu urban.
Oportunități	Amenințări
Legende și informațiile despre Peșterea Orban Balázs din Merești au ajuns la o masă	Îmbătrânirea localității este semnificativă.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

largă de oameni.

Cadrele didactice al școlii din Merești sunt aproape în totalitate nativii comunei sau stabiliți în comună.

Intellectualitatea comunei are o tendință de migrare.

Stabilirea rromilor din alte localități.

** Date demografice, îmbătrânire, populație activă, pregătire, cunoștințe specific-locale

Economie ***

Puncte tari

Există o puternică asociație a fermierilor.

În localitate funcționează o fabrică de europaletă.

Există multe resurse naturale.

Tradiție în pictatul mobilei.

Puncte slabe

Exploatarea insuficientă a resurselor naturale.

Potențial turistic exploatat insuficient.

Sunt puține firme care sunt organizate la prelucrarea și valorificarea resurselor locale în afara agriculturii.

Organizarea turismului este pe un nivel scăzut.

Oportunități

Amenințări

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Inființarea firmelor de prelucrare	Dirijarea și valorificarea resurselor locale din afara comunității
Participare la proiecte de dezvoltare europene	

*** Obținere de produse primare și de bază, prelucrare, servicii, turism

Cadru instituțional, organizatoric, social****	
Puncte tari	Puncte slabe
Condiții bune pentru activități sportive Asociație sportivă puternică Asociație funcțională de cultură și de tineret Funcționează Serviciul de Îngrijire la Domiciliu Fanfară Sunt înregistrate multe ONG-uri Școala este renovată, există mai multe laboratoare	Participarea tinerilor la viața culturală Organizatorii zilei de tineret din Merești nu sunt tinerii
Oportunități	Amenințări

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Retragere de finanțări prin diferite fonduri pentru ONG-uri
Participarea școlii în diferite programe europene

Numărul populației este foarte scăzut
Reorganizarea comunelor și din această cauză pierderea nivelului de APL

**** Cooperare, viața civilă și cadru instituțional

Concluzii

Merești este localitatea cu cea mai mică densitate a populației din zonă, unde terenul agricol raportat la o persoană este de 9 ha.

Pe teritoriul administrativ al comunei se află Cheile Vârghișului cu un sistem de peșteri, pe o suprafață de 800 ha inclus în zona de protecție a naturii și a mediului a cărui potențial turistic nu este exploatat suficient.

În raport cu localitățile învecinate modul de organizare al agriculturii este marcant, în special în sectorul laptelui.

Satul are o moștenire bogată în tradiția pictatului de mobilă țărănească.

În ciuda numărului scăzut a populației, localitatea nu este îmbătrânită.

Viziunea comunei Merești

Una dintre etapele definitorii ale planificării strategice este crearea imaginii de viitor, care chiar și față de celălalte etape ale planificării presupune o și mai strânsă, intensă cooperare cu comunitatea locală. Aici rolul specialistului desemnat pentru coordonarea procesului de planificare se reduce la sprijinirea articulării imaginilor de viitor așteptate (individuale, organizaționale și la nivel local) și la apropierea imaginilor de viitor care arată spre direcții opuse. După toate acestea urmează evidențierea și sistematizarea elementelor comune, pentru a asigura susținerea socială a imaginii de viitor sintetizate.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Acestea sunt în mare sarcini tehnice și de metodologie de planificare, din punct de vedere al conținutului, în stabilirea imaginii de viitor rolul principal revine populației locale.

Serviciile complementare bazate pe agricultura științifică, agricultura și turismul asigură familiilor cu mai mulți copii o resursă de funcționabilitate a cadrului de viață. Resursele naturale pentru funcționarea sănătoasă a comunității sunt administrate de comunitate.

Imaginea de viitor al comunei Merești constituie viziunea proprie a comunității locale, o situație ideală dorită pe care comunitatea dorește să o atingă până la sfârșitul perioadei cuprinse în strategie, respectiv 2021-2027. Nivelul de dezvoltare și funcționalitatea localităților depinde de o serie de caracteristici obiective și subiective, pe baza cărora poate fi evaluată situația existentă din privința locuitorilor, turiștilor sau investitorilor. Dezvoltarea armonioasă și echilibrată a acestor atribute și asigurarea funcționării acestora reprezintă principala preocupare a conducerii localității:

- **Păstrarea stabilității numărului populației și atragerea populației**

Funcția de bază a localităților reprezintă asigurarea unui mediu de viață confortabil, sănătos și sigur (siguranța valorilor și siguranță socială). Tendința demografică generală caracteristică localităților în zilele noastre este îmbătrânirea populației locale și migrarea temporară sau permanentă a tinerilor. Viziunea de viitor formulată în strategie ne oferă o imagine în care tinerii pot dobândi competențele necesare, se pot afirma în localitate și au condițiile necesare întemeierii unei familii. În această privință este esențială existența infrastructurii tehnice moderne, sistemul de servicii, educația performantă, serviciile adresate locuitorilor, viață comunitară și culturală activă și de calitate, precum și locuri de muncă care asigură un venit decent.

- **Localitatea care oferă un trai decent**

Dimensiunea competitivității poate fi interpretată ca fiind totalitatea competențelor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

existente în localitate. Din aceasta face parte pe lângă deservirea populației și asigurarea condițiilor necesare bunăstării economice în vederea asigurării unui nivel de trai acceptabil. Acesta din urmă ajută atât la mobilizarea investitorilor în infrastructură, cât și la dezvoltarea/accelerarea serviciilor financiare și administrative ale acestora. Este nevoie de crearea unui mediu care vine în sprijinul antreprenorilor, care înțelege și acceptă ambițiile individuale și valorifică energiile provenite din acestea, de care va profita întreaga comunitate.

• Viabilitatea comunitară

Alături de mediul fizic și competitivitatea economică mai există și un al treilea factor care influențează calitatea vieții, și anume viața comunitară, experiența spirituală, calitatea relațiilor interumane. În imaginea de viitor întâlnim idealul unei comunități cu identitate locală puternică, care respectă tradițiile, are o viață culturală activă, își asumă solidaritatea față de semeni, cooperantă și capabilă să gestioneze problemele de comunitate.

• **Eco-sustenabilitate:** Mediul natural intact reprezintă unica caracteristică competitivă a localităților din zonele rurale din România la nivel European. Sacrificarea acestui potențial în vederea obținerii avantajelor din prezent reprezintă un atentat împotriva generațiilor viitoare. Astfel trebuie să gestionăm cu responsabilitate patrimoniul natural existent, iar exploatarea acestor resurse trebuie realizată cu respectarea principiului proporționalității. În acest sens în viziunea de viitor a localității protejarea activă a mediului natural și valorificarea durabilă a acestuia trebuie să asigure cadrul dezvoltării.

În ceea ce privește calitatea vieții, pe lângă existența unei viziuni privind dezvoltarea clară, coerentă și vizibilă, la fel de importantă este și capacitatea de funcționare a unei comunități, mediul fizic și spiritual, care să stimuleze activitatea comunitară și spiritul antreprenorial. O viziune privind dezvoltarea bine formulată și bazată pe consens, poate reprezenta o direcție de acțiune pentru toate instituțiile și persoanele fizice care influențează viața comunității respective.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Viziunea privind dezvoltarea unei localități este, deci, aceea stare idealizată, care se hrănește din trăirea situației actuale, și care aproape în cazul tuturor localităților abordează așteptări asemănătoare în legătură cu localitatea, ca mediu de viață în ceea ce privește viitorul. Din cauza așteptărilor multifuncționale față de localități, din zilele noastre, o localitate trebuie să asigure un mediu de viață de calitate, curat și inspirator, pe lângă faptul că trebuie să asigure existența unei comunități și o posibilitate de dezvoltare și creștere pentru generațiile următoare.

Având în vedere cele de mai sus și luând în considerare imaginea de viață și ideile localnicilor, imaginea de viitor până în anul 2027 a comunei Merești poate fi rezumat astfel:

Comuna Merești, în anul 2027 beneficiază de o infrastructură modernă, viabilă și echilibrată din punct de vedere teritorial, care asigură condiții de viață adaptate cerințelor locale, iar viitorul comunei este bazat pe valorificarea eficientă, prin cooperarea actorilor locali, a resurselor din agricultură și turism. Toate acestea vor contribui la creșterea capacității de menținere a populației, la asigurarea stabilității demografice, iar populația cu vârsta înaintată va beneficia de serviciile necesare pentru o viață decentă. O comună care dispune de o comunitate activă, eficientă și competentă, care asigură un mediu de locuit adecvat.

Obiective strategice, obiective operaționale și măsuri propuse

Imaginea de viitor al strategiei aduce la lumină acele condiții sociale, economice și de mediu spre care comunitatea locală dorește să se miște la momentul elaborării strategiei. În această abordare noțiunea de dezvoltare nu înseamnă altceva, decât distanța măsurată de la condiția actuală, apropierea de starea dorită unde se dorește să se ajungă. Această apropiere devine posibilă prin formularea obiectivelor de dezvoltare și a axelor prioritare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Obiectivele de dezvoltare pe termen mediu al comunei Merești organizează într-un sistem integrat gestionarea acelor probleme și valorificarea acelor posibilități, care au ieșit la suprafață în cadrul analizei situației localității. Toate obiectivele arată spre viitor, pot fi percepute ca câte un nivel al imaginii de viitor multidimensionale. Pe baza obiectivelor este ușor de planificat direcția dezvoltării și devin identificabile acele domenii, care necesită atenție sporită.

Obiectivele se bazează pe nevoile locale, dar totodată respectă direcțiile de dezvoltare teritoriale și politice de nivel mai înalt. Procesul de planificare respectă totodată politica de dezvoltare a Uniunii Europene, totodată recomandările formulate în privința adoptării acesteia la nivel național. O rețea de obiective care este în armonie cu cele de mai sus este important nu numai în privința armoniei dintre nivelele teritoriale și coerenței politicilor de dezvoltare, dar și în vederea succesului strategiei și în privința surselor de finanțare atrase.

Obiective strategice

1. Armonizarea relației între forța economică și oportunitățile resurselor în localitate.
2. Ridicarea culturii la un nivel activ.
3. Asigurarea infrastructurii necesare.

Măsuri și idei de proiecte

Măsura 1. Dezvoltarea sectorului agricol prin realizarea și valorificarea diferitelor produse agricole finite

- 1.1. Ateliere artizanale pentru prelucrarea laptelui

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

- 1.2. Distribuirea pâinii tradiționale pe vatră
- 1.3. Înființarea unei întreprinderi de prelucrare a carnelui
- 1.4. Înființarea și promovarea brandului „Mierea din Merești”
- 1.5. Înființarea și promovarea brandului „Pălincă din Merești”
- 1.6. Înființarea unei ferme piscicole și a unei pensiuni turistice la Farkasmező, funcționată de composeșor

Măsura 2. Diversificarea economiei locale prin intermediul valorificării resurselor naturale

- 2.1. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere
 - 2.1.1. Înființarea unui atelier de prelucrare și valorificare a plantelor medicinale
 - 2.1.2. Înființarea unui centru de prelucrare a fructelor de pădure
 - 2.1.3. Înființarea unei rafinării de pălincă tradițională locală dotat cu dispozitiv de îmbuteliere
- 2.2. Reînființarea activității de prelucrare al calcarului
- 2.3. Amenajarea și valorificarea izvoarelor de apă minerală
- 2.4. Înființarea unui centru balneologic și de recreere prin utilizarea apei sărate
- 2.5. Înființarea unei sanatorii pulmonare la Farkasmező

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

2.6. Înființarea unui parc fotovoltaic pe Gál hegye

2.7. Ajustarea fermierilor în exploatarea conștiincioasă și de lungă durată a potențialului agricol și forestier al comunei

2.7.1. Sprijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora

2.7.2. Reabilitare fond forestier

2.7.3. Amenajare drumuri agricole de acces spre exploatațiile agricole

2.7.4. Dezvoltarea capacității grupului de producători al Asociației Crescătorilor de Bovine

2.8. Dezvoltarea pomiculturii și valorificarea florei spontane

2.9. Sprijinirea agenților economici în vederea dezvoltării afacerilor

2.9.1. Elaborarea ghidului întreprinzătorului

2.9.2. Înființarea unui centru de marketing al produselor tradiționale

2.10. Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale al persoanelor adulte, care activează în domeniile agriculturii, silviculturii

2.11. Dezvoltarea resurselor umane, cursuri de perfecționare și de calificare în funcție de cerințele pieței forței de muncă

2.12. Înființarea unei autoservice

2.13. Înființarea unei firme care este specializată la prelucrarea deșeurilor lemnoase

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

2.14. Înființarea unei firme care este specializată la expolatarea mesei lemnoase

Măsura 3. Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice

3.1. Valorificarea potențialului turistic din zonă

3.1.1. Elaborarea inventarului valorilor locale

3.1.2. Elaborarea unui studiu și a unei analize cu privire la necesitățile și potențialul turistic al comunei

3.2. Reînnoirea, amenajarea sau înființarea unor posibile puncte de atracții turistice pe teritoriul comunei

3.2.1. Înființarea muzeului de pietre funerare în cimitirul unitarian

3.2.2. Amenajarea locului de pelerinaj Tatárkáporna

3.2.3. Dezvoltarea muzeului satului

3.2.4. Amenajarea unui observator astronomic

3.2.5. Curățarea și introducerea în circuitul turistic al cimitirului evreiesc

3.2.6. Amenajare zonă de agrement în comună

3.2.6.1. Amenajarea unor spații pentru camping

3.2.6.2. Amenajarea unui ștrand

3.3. Dezvoltarea activității Biroului de Informare Turistică și includerea acestuia în

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

circuitul turistic larg

3.3.1. Conștientizarea valorilor spațiului fizico-cultural al Mereștiului – elaborarea caietului de lucru

3.3.2. Elaborarea de pachete de drumeții axate pe vizitarea pășunilor, respectiv pe drumeții tematice

3.3.3. Elaborarea pachetului de servicii Cheile Vârghișului

3.3.3.1. Traseu didactic de la Karácsonygátja până la Peșterea Orbán Balázs

3.3.3.2. Foișor pentru observarea urșilor din Hidegaszó

3.3.4. Organizarea diferitelor excursii istorice locale

3.4. Promovarea produselor locale în rândul turiștilor

3.4.1. Înființarea unei prăvălii de prăjituri tradiționale

3.4.2. Magazin de suveniruri și cu produse locale, respectiv cu secție de mobilier pictat

3.5. Reabilitarea/modernizarea/extinderea structurilor de cazare și a utilităților conexe, precum și a infrastructurii turistice de agrement din comuna Merești

Măsura 4. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor comunitare

4.1. Dezvoltarea bazei sportive ca punct de întâlnire a tinerilor din zonă

4.2. Organizarea și demararea diferitelor evenimente culturale, artistice și sportive

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 5. Asigurarea infrastructurii necesare pentru funcționarea satului și creșterea capacității administrative

5.1. Amenajare centru civic și a spațiilor de interes public al comunei, modernizarea vetrei satului și a zonelor centrale

5.1.1. Amenajarea de alei pietonale, rigole și trotuare

5.1.2. Amenajare parcuri de joacă

5.2. Construire poduri și podețe peste cursurile de apă din comună

5.3. Modernizarea drumurilor vicinale

5.4. Asigurarea siguranței locative pe teritoriul comunei prin realizarea planului de prevenții

5.4.1. Regularizarea și amenajarea albiei pârâului din teritoriul comunei

5.4.2. Construirea unor ziduri de sprijin în zonele cu alunecări de teren

5.4.3. Împădurirea terenurilor cu pericol de alunecare

5.5. Realizarea canalizării menajere și a stației de epurare

5.6. Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică și iluminat public la Cheile Vârghișului

5.6.1. Investiții pentru producerea energiei electrice alternative/regenerabile

5.7. Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, a pajiștilor și a pășunilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

5.8. Reabilitarea și modernizarea bazei materiale și a infrastructurii unităților de învățământ din comună

5.9. Reabilitarea și dotarea căminului cultural

Măsura 6. Dezvoltarea capacității administrative al comunei

6.1. Informatizarea Primăriei – sistem informatic integrat de management documente, arhivare electronică, înregistrare ședințe consiliu și vot electronic

6.2. „E-Comuna Merești”, servicii administrative On-Line

6.3. Eficientizarea administrației publice locale prin dezvoltarea și îmbunătățirea competențelor resurselor umane prin diferite module de pregătire a personalului

6.4. Dezvoltarea unei structuri de informare, asistență, sprijin și suport la nivelul APL pentru dezvoltare rurală (informare și asistență pentru elaborarea și implementarea diferitelor proiecte)

6.5. Revizuirea și dezvoltarea sistemului de control intern și managerial la nivelul primăriei

6.6. Dezvoltarea sistemului integrat de cadastru și carte funciară

6.7. Dezvoltarea serviciului și a sistemului de management integrat al situațiilor de urgență

6.8. Dezvoltarea capacității serviciului de asistență socială al primăriei

6.9. Dezvoltarea capacității de colaborare și consolidare parteneriate între comuna Merești și alte unități administrativ teritoriale din spațiul UE.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

PLANUL DE PROIECTE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR PRIN PRISMA MĂSURILOR

Măsura 1. Dezvoltarea sectorului agricol prin realizarea și valorificarea diferitelor produse finite agricole

<i>Proiecte/Idei de proiecte</i>	<i>Surse de finanțare</i>	<i>Gazda preconizată a proiectului</i>
1.1. Mini-fabrici pentru prelucrarea laptelui	PNDR - Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/ comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole	- Fermieri - Asociația Crescătorilor de Bovine Merești
1.2. Distribuirea pâinii tradiționale pe vatră	Surse proprii	- Fermieri
1.3. Înființarea unei întreprinderi de prelucrare a carnelui	PNDR - Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/comercializarea și/sau dezvoltarea de produse agricole	- Fermieri - Asociația Crescătorilor de Bovine Merești
1.4. Înființarea și promovarea brandului „Mierea din Merești”	Surse proprii	- Asociația Crescătorilor de Bovine Merești
1.5. Înființarea și promovarea brandului „Pălincă din Merești”	Surse proprii	- Privat
1.6. Înființarea unei ferme piscicole și a unei pensiuni turistice la Farkasmező	PNDR - Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale	- Fermier sau întreprinzător

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 2. Diversificarea economiei locale prin intermediul valorificării resurselor naturale

Proiecte/Idei de proiecte	Surse de finanțare	Gazda preconizată a proiectului
2.1. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere		
2.1.1. Înființarea unui atelier de prelucrare și valorificare a plantelor medicinale	Programul LEADER	Composesoratul Merești Privat
2.1.2. Înființarea unui centru de prelucrare a fructelor de pădure	Programul LEADER	Composesoratul Merești Privat
2.1.3. Înființarea unei rafinării de palincă tradițională locală dotat cu dispozitiv de îmbuteliere		Privat
2.2. Reînființarea activității de prelucrare a calcarului		APL Privat
2.3. Amenajarea și valorificarea izvoarelor de apă minerală	Programul LEADER	Privat
2.4. Înființarea unui centru balneologic și de recreere prin utilizarea apei sărate	Programul LEADER	APL Privat
2.5. Înființarea unei sanatorii pulmonare la Farkasmező	PNDR - Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

	rurale	
2.6. Înființarea unui parc fotovoltaic pe Gál hegye	PNDR - Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale	Privat
2.7. Ajustarea fermierilor în exploatarea conștientă și de lungă durată a potențialului agricol și forestier al comunei	Diferite fonduri	APL
2.7.1. Sprijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora	Fonduri locale	APL
2.7.2. Reabilitare fond forestier	PNDR	Composesorat Merești
2.7.3. Amenajare drumuri agricole de acces spre exploatațile agricole		Fermieri, APL Composesorat
2.7.4. Dezvoltarea capacității grupului de producători al Asociației Crescătorilor de Bovine		Asociația Crescătorilor de Bovine
2.8. Dezvoltarea pomiculturii și valorificarea florei spontane	PNDR Sector pomicol	Fermieri, Composesorat
2.9. Sprijinirea agenților	Fonduri private	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

economici în vederea dezvoltării afacerilor		
2.9.1. Elaborarea ghidului întreprinzătorului	Fonduri private	APL
2.9.2. Înființarea unui centru de marketing al produselor tradiționale	PNDR – Programul leader	APL, ONG, Privat
2.10. Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale ale persoanelor adulte, care activează în domeniile agriculturii, silviculturii	Fonduri private	Fermierii Composesorat
2.11. Dezvoltarea resurselor umane, cursuri de perfecționare și de calificare în funcție de cerințele pieței forței de muncă	Fonduri Structurale UE	APL ONG
2.12. Înființarea unei autoservice	PNDR – submăsura 6.2	Privat
2.13. Înființarea unei firme care este specializate la prelucrarea deșeurilor lemnoase	PNDR –submăsura 6.2	Privat
2.14. Înființarea unei firme care este specializat la expolatarea mesei lemnoase		Privat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 3. Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice

Proiecte/Idei de proiecte	Surse de finanțare	Gazda preconizată a proiectului
3.1. Elaborarea inventarului valorilor locale	Proprii	APL, Asociația Microregională Rika ONG
3.2. Reînnoirea, amenajarea sau înființarea unor posibile puncte de atracții turistice pe teritoriul comunei		APL, ONG
3.2.1. Înființarea muzeului de pietre funerare în cimitirul unitarian		Parohia Unitariană ONG
3.2.2. Amenajarea unor spații pentru camping	Proprii	Composesorat, APL ONG
3.2.3. Amenajarea locului de pelerinaj Tatárkápola	Programul LEADER	
3.2.4. Dezvoltarea muzeului satului	proprii	APL, ONG
3.2.5. Amenajarea unui ștrand	Programul LEADER	APL
3.2.6. Amenajarea unui observator astronomic		ONG
3.2.7. Curățarea și introducerea în circuitul turistic al cimitirului evreiesc	Proprii	Parohia Unitariană, APL, ONG
3.3. Dezvoltarea activității Biroului de Informare Turistică și includerea acestuia în circuitul turistic larg		

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

3.3.1. Conștientizarea valorilor spațiului fizico-cultural al Mereștiului – elaborarea caietului de lucru	Program Județean	APL, Asociația Microregiunea Rika
3.3.2. Elaborarea de pachete de drumeții axate pe vizitarea pășunilor, respectiv pe drumeții tematice	Proprii	APL
3.3.3. Elaborarea pachetului de servicii Cheile Vârghișului 3.3.3.1. Traseu didactic de la Karácsonygátja până la Peștera Orbán Balázs 3.3.3.2. Foișor pentru observarea urșilor din Hidegaszó	Proprii	APL, ONG
3.3.4. Organizarea diferitelor tabere de ocrotire a tradițiilor	Diferite surse	APL, ONG
3.3.5. Organizarea diferitelor excursii istorice locale		Școala, ONG
3.4. Promovarea produselor locale în rândul turiștilor	Bugetul local	APL, Firme
3.4.1. Înființarea unei prăvălii de prăjituri tradiționale	Programul LEADER	Privat
3.4.2. Magazin de suveniruri și cu produse locale, respectiv cu secție de mobilier pictat	Proprii	Privat, ONG
3.5. Dezvoltarea posibilităților de cazare și legiferarea acestora	Proprii	Privat, APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 4. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor comunitare		
Proiecte/Idei de proiecte	Surse de finanțare	Gazda preconizată a proiectului
4.1. Dezvoltarea bazei sportive ca punct de întâlnire a tinerilor din zonă	Program județean, proprii	APL
4.2. Organizarea și demararea diferitelor evenimente culturale, artistice și sportive	Buget local, Diferite fonduri	APL, ONG
4.3. Organizarea grădiniței cu program prelungit, respectiv programe „after school”	Buget local, Diferite fonduri	APL, școala, ONG

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 5. Asigurarea infrastructurii necesare pentru funcționarea satului și creșterea capacității administrative a satului

Proiecte/Ideii de proiecte	Surse de finanțare	Gazda preconizată a proiectului
5.1. Amenajare centru civic și a spațiilor de interes public al comunei, modernizarea vetrei satului și a zonelor centrale inclusiv	Fonduri Structurale – PNDR – prin programul LEADER, Bugetul Local	APL
5.1.1. Amenajarea de alei pietonale, rigole și trotuare	Buget local, Diferite fonduri EU	APL,
5.1.2. Amenajare parcuri de joacă	Diferite fonduri Europene, Fonduri private	APL, ONG-uri
5.2. Construire poduri și podețe peste cursurile de apă din comună	Bugetul Local, PNDR	APL
5.3. Modernizarea drumurilor vicinale	Bugetul Local, Bugetul Județean, Fonduri Guvernamentale, PNDR	APL
5.4. Asigurarea siguranței locative pe teritoriul comunei prin realizarea planului de prevenții	Bugetul Local	APL
5.4.1. Regularizarea și	Bugetul Local Diferite fonduri	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

amenajarea albiei pârâului din teritoriul comunei		
5.4.2. Construirea unor ziduri de sprijin în zonele cu alunecări de teren	Fonduri locale și externe	APL
5.4.3. Împădurirea terenurilor cu pericol de alunecare	Fonduri locale	APL, Composesorat
5.5. Realizarea canalizării menajere și a stației de epurare	Buget local, Fonduri structurale	APL
5.6. Realizarea rețelei de gaz	Buget local, Fonduri structurale	APL
5.7. Modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	Buget local, Fonduri structurale	APL
5.7.1. Investiții pentru producererea energiei electrice alternative/regenerabile	Bugetul Local, Fonduri Private	APL, Composesorat
5.8. Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, a pajiștilor și a pășunilor	Bugetul Local, Fonduri Private	APL, Composesorat
5.9. Reabilitarea și	Bugetul Local, Fonduri	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

modernizarea bazei materiale și a infrastructurii unităților de învățământ din comună	Regionale	
5.10. Reabilitarea și dotarea căminului cultural	Buget local PNDR	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

Măsura 6. Dezvoltarea capacității administrative al comunei

Proiecte/Idei de proiecte	Surse de finanțare	Gazda preconizată a proiectului
6.1. Informatizarea Primăriei – sistem informatic integrat de management documente, arhivare electronică, înregistrare ședințe consiliu și vot electronic	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL
6.2. „E-Comuna Merești”, servicii administrative On-Line	Buget local, Diferite fonduri	APL,
6.3. Eficientizarea administrației publice locale prin dezvoltarea și îmbunătățirea competențelor resurselor umane prin diferite module de pregătire a personalului	Buget local, Diferite fonduri	APL,
6.4. Dezvoltarea unei structuri de informare, asistență, sprijin și	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

suport la nivelul APL pentru dezvoltare rurală (informare și asistență pentru elaborarea și implementarea diferitelor proiecte)		
6.5. Revizuirea și dezvoltarea sistemului de control intern și managerial la nivelul primăriei	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL
6.6. Dezvoltarea sistemului integrat de cadastru și carte funciară	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL
6.7. Dezvoltarea serviciului și a sistemului de management integrat al situațiilor de urgență	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL
6.8. Dezvoltarea capacității serviciului de asistență socială a primăriei	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL
6.9. Dezvoltarea capacității de colaborare și consolidare parteneriate între comuna Merești și alte	Bugetul Local, Diferite fonduri Europene	APL, Școala, ONG-uri

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI MEREȘTI 2021-2027

unități administrativ teritoriale din spațiul UE		
---	--	--